УзССР Давлат китоб палатаси
Гос. книжная палата УзССР

Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

ҲАЛҚ СЎЗИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг газетаси

11 июль, сешанба, 1995 йил
Сотувда эркин нархда. № 131 (1133)

МУНОСАБАТЛАР ТАРИХИДА ЯНГИ САҲИФА

(9-10 июль кунлари Туркия Бош вазири Тансу Чиллер расмий ташриф билан мамлакатимизда бўлди)

СУРАТЛАРДА: ҳужжатлар имзоланди; матбуот конференцияси пайти; (пастда) делегация Самарқандда.

Р. НУРИДДИНОВ (ЎзА) олган суратлар.

Тарихи, дини, тили ва урф-одати бир-бирига муштарак бўлган Туркия ва Ўзбекистон халқлари ўртасидаги алоқалар кеча бошланган эмас. Бу муносабатлар олис ўтмишга бориб тақалади. Мамлакатимиз мустақилликка эришгач эса муносабатлар ривожи буткул янгича руҳ касб этди. Бугунги кунда қардош Туркия билан Ўзбекистон Республикаси ўртасидаги ўзаро тенглик ва манфаатдорлик асосига қурилган муносабатлар тобора ривожланиб бормоқда.

9 июль куни мамлакатимизга расмий ташриф билан келган Туркия Бош вазири Тансу Чиллерни тантанали кутиб олиш маросими бўлди.

Туркия ва Ўзбекистон Республикалари Давлат байроқлари ҳилпираб турган Тошкент аэропортида Бош вазир Тансу Чиллер ва унинг умр йўлдошига Президент Ислом Каримов рафиқаси билан пешвоз чиқди. Миллий либосдаги қизлар юксак мартабали меҳмонга турфа гуллар туҳфа этдилар. Туркия ва Ўзбекистон Давлат мадҳиялари янграганидан сўнг Тансу Чиллер ва Ислом Каримов миллий гвардиячиларнинг фахрий қоровули сафи олдидан ўтдилар.

Туркия ҳукумат раҳбари ва Ўзбекистон Президенти расмий делегация аъзолари билан танишдилар. Шу ерда меҳмонлар хорижий мамлакатларнинг Ўзбекистондаги ваколатхоналари раҳбарлари билан саломлашдилар.

Аэропортда Тансу Чиллер ва Ислом Каримов қисқа мулоқотда бўлди. Мамлакатимиз раҳбари олий мартабали меҳмонни Ўзбекистон заминига ташрифи билан қутлаб, сафарининг муваффақиятли ўтишига тилак билдирди.

Туркия ва Ўзбекистон Давлат байроқлари рамзи ўрнатилган автомашиналар карвони олий мартабали меҳмон учун ажратилган қароргоҳга йўл олди. Меҳмонларни минглаб шаҳарликлар ва пойтахт меҳмонлари олқишладилар.

***

Олий мартабали меҳмон учун ажратилган қароргоҳда Туркия Бош вазири Тансу Чиллер билан Президент Ислом Каримов ўртасида яккама-якка суҳбат бўлиб ўтди. Суҳбатда икки қардош мамлакат ўртасида сиёсий, иқтисодий, ижтимоий соҳалардаги ҳамкорликни янада чуқурлаштириш билан боғлиқ масалалар хусусида фикрлашиб олинди.

Айни пайтда бу ерда икки мамлакат делегациялари ўртасида ҳукуматлараро ҳужжатларни имзолаш маросими бўлди. Унда Ўзбекистон билан Туркия Республикалари ўртасида илмий-техникавий ҳамкорлик, виза бериш жараёнини соддалаштириш, кўчмас мулк ва элчихоналарни молиявий таъминлаш ҳамда савдо-иқтисодий ҳамкорлик бўйича давлатлараро комиссия ташкил этиш тўғрисидаги битимлар имзоланди. Ҳужжатларни Ўзбекистон ҳукумати номидан республика ташқи ишлар вазири Абдулазиз Комилов, Туркия ҳукумати номидан мамлакатнинг энергетика вазири Вейсал Атасўй, давлат вазири Айваз Гёкдемир, ташқи ишлар вазирининг биринчи ўринбосари Унур Оймин ва меҳнат вазири Зиё Холис имзоладилар.

***

Шундан сўнг Ўзбекистон ва Туркия Республикалари делегациялари Халқлар дўстлиги саройига келдилар. Бу ерда мамлакатимиз Президенти Ислом Каримов билан Туркия Бош вазири Тансу Чиллер Ўзбекистон Республикаси билан Туркия Жумҳурияти ўртасида ҳамкорликни ривожлантириш ва мустаҳкамлаш тўғрисидаги меморандумга имзо чекдилар.

Ислом Каримов ва Тансу Чиллер ўзаро мулоқотлар ва музокаралар якуни бўйича хорижий ҳамда маҳаллий матбуот вакиллари учун қисқача баёнот берди.

— Туркия Ўзбекистон учун ишончли ва энг мақбул ҳамкор, самимий дўст давлатдир, — деди Ислом Каримов. — Туркия Ўзбекистон мустақиллигини биринчилардан бўлиб тан олганини халқимиз ҳамиша миннатдорлик билан эсга олади. Зеро, тили, дини, ўтмиши бир халқларимиз ҳар вақт бир-бирига интилиб келган. Шу боис мамлакатларимиз ўртасида шу пайтгача иқтисодий, маданий ва бошқа соҳалардаги ҳамкорлик тўғрисида ўнлаб ҳужжатлар имзоланди. Улар бугун ўзаро ҳамкорлигимизни янада равнақ топтиришга хизмат қилмоқда. Биз бугунги суҳбатлар ва музокаралар давомида ўзаро муносабатларимизнинг барча йўналишларида фикрларимиз уйғун эканига амин бўлдик.

Дарҳақиқат, мамлакатларимиз ўртасидаги ҳамкорлик ўзининг амалий натижаларини бермоқда. Бугун Ўзбекистонда Туркиянинг 21 та йирик ширкатлари фаолият кўрсатмоқда. Туркиялик тадбиркорлар билан ташкил этилган 140 га яқин қўшма корхона мамлакатимиз халқ хўжалигини юксалтиришга ўз ҳиссасини қўшмоқда. Ўзбекистон — Туркия банкининг ташкил этилиши эса иқтисодий ислоҳотлар жараёнида республикамизда тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш, хусусий бизнесни ривожлантиришга кўмаклашади.

Бугун Ўзбекистон — Туркия муносабатлари янги поғонага кўтарилди. Атиги бир неча йил муқаддам иқтисодий ислоҳотлар бўсағасида турган Ўзбекистон қисқа муддат ичида хорижий шериклар, жумладан, Туркия билан ҳам ўзаро тенг манфаатли ҳамкорликни йўлга қўйди.

—Ўзбекистон яқинда ўз мустақиллигининг тўрт йиллигини нишонлайди, — деди Тансу Чиллер. — Бу тарих учун қисқа муддат. Лекин бугун Ўзбекистонни Туркия билан тенг ҳамкорликда кўриш бизни беҳад қувонтирди. Бу, албатта, Президент Ислом Каримов раҳбарлигида амалга оширилаётган иқтисодий ислоҳотлар самарасидир. Ўзбекистоннинг улкан имкониятлари, бозор муносабатларини шакллантириш йўлида эришаётган ютуқлари келгуси ҳамкорлигимиз равнақи учун муҳим омил бўлиши шубҳасиз.

Ўзбекистон Президенти ва Туркия Бош вазири журналистлар саволларига жавоб берар экан, мамлакатларимиз ўртасидаги мавжуд имкониятлардан тўла фойдаланилмаётгани хусусида сўзладилар. Иқтисод, транспорт, коммуникация ва таълим соҳаларидаги ҳамкорликни янада кенгайтириш самарали ҳамкорлик ривожини таъминлаши таъкидланди. Туркия Бош вазири Тансу Чиллернинг Ўзбекистонга ташрифи бу борадаги имкониятларни тўла ишга солиши ва Ўзбекистон — Туркия муносабатлари тарихида муҳим воқеа бўлиб қолиши шубҳасиздир.

***

Туркиялик олий мартабали меҳмон Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов ҳамроҳлигида Туркиянинг «Ай-сел» фирмаси Тошкент шаҳрида қурган кўнгил очар боғ — «Диснейленд»га ҳам ташриф буюрди.

Ушбу томошагоҳ меҳмонларда катта таассурот қолдирди.

***

Туркия Бош вазири Тансу Чиллер мамлакатимизга ташрифининг иккинчи кунини А. Навоий руҳини ёд этишдан бошлади. 10 июль куни у мамлакатимиз Президенти Ислом Каримов ҳамроҳлигида Навоий номидаги Миллий боғга ташриф буюриб, туркий адабиётнинг улкан намояндаси, буюк мутафаккир, йирик давлат арбоби Алишер Навоий ҳайкали пойига гуллар қўйди. Алишер Навоий барча туркий тилли халқлар учун бирдек азиз сиймодир. Туркиялик олий мартабали меҳмоннинг ушбу зиёратида улуғ мутафаккирнинг эзгу ақидаларига содиқлик намоён бўлди.

* * *

Шу куни Туркия Жумҳурияти Бош вазири Тансу Чиллер билан унинг умр йўлдоши Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов ва рафиқаси ҳамроҳлигида Самарқандга ташриф буюрди.

Қадимдан қондош ва жондош халқларимизнинг ўнлаб даҳо алломалари борки, улар ҳар икки мамлакатда ҳам бирдек ҳурмат ва эъзоз қилинади. Ана шундай даҳоларнинг бири — буюк мунажжим ва давлат арбоби Мирзо Улуғбекдир. Туркия Бош вазири Самарқандга ташрифни буюк аллома яратган расадхонани кўришдан, Улуғбек ҳайкали пойига гуллар қўйишдан бошлади. Бу ерда ташкил этилган музей экспонатлари билан танишди.

Туркия Бош вазири Тансу Чиллер Гўри Амир мақбарасини ҳам зиёрат этиб, улуғ соҳибқироннинг 660 йиллик тўйи муносабати билан олиб борилаётган бунёдкорлик ишлари билан танишди.

Йирик давлат ва ҳукумат арбобларининг ҳар бир қадами тарих деб бежиз айтмайдилар. Туркия Бош вазирининг юртимизга расмий сафари ҳам тарихий воқеаларга бой бўлди. Бош вазир Тансу Чиллер хоним ва Президент Ислом Каримов Самарқанд шаҳридаги кўчаларнинг бирига турк халқининг буюк фарзанди Камол Отатурк номи берилиши муносабати билан уюштирилган митингда иштирок этдилар. Ушбу кўчадаги Отатурк шарафига ўрнатилган ёдгорлик лавҳасини очдилар.

— Мустафо Камол Отатурк туркий тилли халқларнинг, жумладан, Ўзбекистоннинг истиқлолга эришишини орзу қилган эди, — деди Бош вазир Тансу Чиллер. — Самарқанд аҳлининг ушбу кўчани унинг номи билан аташга қарор қилгани бизни беҳад мамнун этди. Бу халқларимиз дўстлиги ва қардошлигининг яна бир нишонасидир. Ўзбекистонни, жумладан, гўзал ва афсонавий Самарқандни кўриш шарафига муяссар бўлганимдан хурсандман. Тилагим шу — дунёга келган ҳар бир кимса Самарқандни кўрмай ўтмасин.

Шу куни туркиялик юксак мартабали меҳмон Президент Ислом Каримов ҳамроҳлигида Самарқанддан Тошкентга қайтиб келди.

Ташриф ниҳоясида Тошкент аэропортида Туркия Бош вазири Тансу Чиллерни расмий кузатиш маросими бўлди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов аэропортда журналистлар билан учрашиб, уларнинг Туркия Бош вазири Тансу Чиллернинг мамлакатимизга расмий ташрифи якунлари хусусидаги саволларига жавоб қайтарди.

— Туркия мамлакатимиз мустақиллик йўлида илк қадамлар қўяётган, миллий давлатчилигимиз тикланаётган кунларда бизга кўмак берган давлатдир, — деди, жумладан, Ислом Каримов. — Бундай ёрдам давом этяпти. Ўзаро музокаралар чоғида Туркия Ўзбекистон учун 125 миллион доллар кредит беражагини маълум қилди. Биз бундай ёрдамларни юксак баҳолаймиз.

Шундай қилиб, Туркия Бош вазирининг мамлакатимизга ташрифи ниҳоясига етди. Сафар чоғидаги учрашувлар, мулоқотлар ва музокаралар ғоят самарали бўлди. Музокаралар якунида қабул қилинган ҳужжатлар Ўзбекистон ва Туркия халқларининг дўстлиги ва биродарлигини мустаҳкамлашга хизмат қилиши шубҳасиздир.

Амиркул КАРИМ,
Муҳаммад ШАРИФ,
Саид МУРОД,
Холмурод АБДУРАҲМОН,
Ҳамза ШУКУР.
(ЎзА).

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ҲУЗУРИДАГИ ИҚТИСОДИЙ ИСЛОҲОТ, ТАДБИРКОРЛИК ВА ХОРИЖИЙ САРМОЯЛАР БЎЙИЧА ИДОРАЛАРАРО КЕНГАШ МАЖЛИСИДАН

Аввал хабар берганимиздек, шу йил 4 июлда Ўзбекистон Республикаси Президенти И. А. Каримов раислигида идоралараро кенгаш мажлиси бўлиб ўтди.

Мажлисда қишлоқда кичик ва хусусий корхоналарни ривожлантиришни жадаллаштиришга, шунингдек, ташқи иқтисодий фаолиятни янада эркинлаштиришга оид чора-тадбирлар муҳокама қилинди. Қуйида идоралараро кенгашда қабул қилинган қарорларнинг асосий ҳолатларини келтирамиз.

«Қишлоқ жойларда кичик ва хусусий корхоналарни ривожлантириш ишларининг аҳволи ҳамда уларни жадаллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги масала муҳокамаси жараёнида бу йирик муаммони ҳал этиш фақат ижтимоий-иқтисодий эмас, балки муҳим сиёсий аҳамиятга эга экани таъкидлаб ўтилди.

Ўтган ўн йилларнинг оғир мероси билан келишиш мумкин эмас, у вақтларда иш билан энг тўлиқ даражада таъминлашга эришиш зарурлиги шиори остида қишлоқ аҳолиси меҳнат потенциалидан самарасиз фойдаланиш яширилarди ва бу ҳол ҳануз учраб турибди.

Ушбу катта муаммони ҳал этишда собиқ марказлашган маъмурий-буйруқбозлик иқтисодиёти хатоларига: гигантоманияга интилишга ва қишлоқ хўжалигини экстенсив ривожлантиришга, ижтимоий-ишлаб чиқариш инфраструктурасини ривожлантиришда қолоқликка, экологияга эътиборсизлик қилишга ва аҳолининг ҳаракатчанлигига тўсқинлик қилишга ва бу билан Ўзбекистоннинг айрим минтақаларида аҳолининг ҳаддан ташқари зич жойлашишини сақлаб қолишга йўл қўйиб бўлмайди.

Аҳолини иш билан таъминлаш ва мавжуд қишлоқ хўжалиги хом ашёсини қайта ишлаш шиорлари остида шаҳарлар ва туман марказларида жойнинг экологиясини бузадиган ва кўплаб сармоялар талаб қиладиган қайта ишловчи йирик корхоналарни асоссиз равишда қуриш давом этмоқда. Бундай ҳолларга йўл қўйиш мумкин эмас. Одамларни бевосита яшаш жойида иш билан таъминлаш ва айни бир вақтда унинг инфраструктурасини ривожлантириш учун қишлоқда кичик корхоналарни ва хусусий тадбиркорликни ҳар томонлама ривожлантириш йўлидан боришни ҳаётнинг ўзи талаб қилмоқда.

Бу сервис хизмати, умумий хизматлар кўрсатиш объектларини ва ишлаб чиқариш тармоқларини бевосита қишлоқ жойга, айниқса, унинг аҳоли зич жойлашган туманларига имкони борича яқинлаштириш ва жойлаштиришни талаб қилади.

Буни, энг аввало, унча катта бўлмаган ихчам ишлаб чиқаришлар ташкил қилиш, кичик ва хусусий корхоналарни кенг ривожлантириш, хизматлар кўрсатиш соҳаси ҳажмларини кўпайтириш, тадбиркорлик ҳаракатини ҳамма жойда кенгайтириш ҳисобига амалга ошириш керак. Аҳоли кенг қатламларини тадбиркорлик соҳасига жалб этиш мақсадида кичик ва хусусий бизнесни молиявий қўллаб-қувватлаш ҳамда уларга имтиёзлар бериш масаласини пухта ишлаб чиқиш талаб этилади.

Қўйилган вазифаларни амалга ошириш қонунчилик ва норматив базани янада такомиллаштиришни талаб қилади. Шу билан бир қаторда одамларнинг, айниқса, Ўзбекистон аҳолисининг катта қисмини ташкил қиладиган ёшларнинг ҳуқуқий ва иқтисодий билимлари даражасини жиддий ошириш зарур.

Муҳокама натижасига кўра қуйидаги вазифалар топширилди:

1. Давлат мулки қўмитаси, Адлия вазирлиги, «Ўзистиқболстат» давлат қўмитаси бошқа вазирликлар, идоралар ва ҳокимликлар билан биргаликда Олий Мажлиснинг навбатдаги сессиясида кўриб чиқиш учун белгиланган тартибда «Республикада кичик ва хусусий тадбиркорликни ривожлантиришни рағбатлантириш тўғрисида»ги қонун лойиҳасини тайёрласинлар. Қонун лойиҳаси мавжуд қонунчилик ва норматив ҳужжатларни пухта ўрганиш, республика тадбиркорлари кенг доирасининг таклифларини ҳисобга олиш ва умумлаштириш асосида тайёрланиши лозим.

2. Вазирлар Маҳкамаси бир ой муддатда кичик ва хусусий тадбиркорликни ривожлантиришнинг умумдавлат дастурини ишлаб чиқсин, унда қишлоқ жойларда уларни ривожлантиришга алоҳида эътиборни қаратсин. Дастурни тайёрлашда илғор мамлакатларнинг унинг амалга оширилишини таъминловчи минтақавий марказлар тузиш бўйича тажрибаси ҳисобга олинсин.

3. Тадбиркорликни давлат томонидан қўллаб-қувватлаш ва ривожлантириш комиссияси (В. А. Чжен) Марказий банк ва тижорат банклари, Молия вазирлиги, бошқа вазирликлар ва идоралар билан биргаликда 20 кун муддатда кичик ва хусусий тадбиркорликни ривожлантиришга сармоя йўналтирадиган кредитларга имтиёзли шартларда кафолат бериш суғурта компаниясини ташкил этиш бўйича таклифлар киритсин.

4. Давлат мулки қўмитаси Молия вазирлиги, Марказий банк ва тижорат банклари, Меҳнат вазирлиги, манфаатдор жамоат ташкилотлари, вазирликлар, концернлар, корпорациялар ва уюшмалар билан биргаликда бир ой муддатда кичик ва хусусий тадбиркорликни маблағ билан таъминлашнинг нодавлат тузилмаларини ташкил қилиш тўғрисида таклифлар киритсин.

5. Тадбиркорликни давлат томонидан қўллаб-қувватлаш ва ривожлантириш комиссияси раиси В. А. Чжен И. Ҳ. Жўрабеков, М. З. Усмонов ўртоқлар билан биргаликда 15 кун муддатда:

— Қишлоқ жойларда бозор инфраструктурасини жадал яратиш бўйича таклифлар киритсин;

— фермерларнинг, кичик ва хусусий корхоналарнинг мева-сабзавотларини ва бошқа қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини сотиш бозорлари ташкил этиш ҳамда уларга савдо-воситачилик ташкилотлари билан шартнома ва контрактлар тузишда кўмаклашиш масаласини ҳал қилсин.

6. Меҳнат вазирлиги, Давлат мулки қўмитаси, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ҳамда Халқ таълими вазирлиги 15 кун муддатда республиканинг ҳамма жойида қишлоқ ёшларини қайта ўқитиш ва касбга йўналтириш бўйича тузилмалар ташкил этишга доир таклифлар киритсинлар. Бунда қишлоқ ёшларини бозор иқтисоди шарт-шароитларига кенг жалб этиш, уларга «тадбиркорлик вируси»ни, кичик ва хусусий бизнес билан фаол шуғулланиш хоҳиши ва интилишини сингдиришни назарда тутсинлар. Республика ҳунар-техника билим юртлари тизимида таълимни қайта йўналтиришга доир тегишли чора-тадбирларни ишлаб чиқсинлар.

Ушбу ишни мувофиқлаштириш ва унинг бажарилишини назорат қилиш И. Ҳ. Жўрабеков зиммасига юклансин.

7. Ўзбекистон Республикаси Марказий банки 10 кун муддатда Ер банки ва унинг ҳудудий бўлинмаларини ташкил этиш тўғрисида таклифлар ишлаб чиқсин ва киритсин.

8. Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий фаолият миллий банки бир ҳафта муддатда қуйидагилар тўғрисида таклифлар киритсин:

— «Ўзинвестлойиҳаинжиниринг» компаниясини ташкил этиш тўғрисида;

— Европа банкининг кичик ва ўрта бизнесни ривожлантириш учун ажратилган 60 миллион доллар миқдордаги кредитларидан республиканинг барча минтақалари тадбиркорларининг кенг қатламлари ўртасида танлов асосида жадал ва тўлиқ фойдаланиш тўғрисида;

—иқтисодиётнинг устивор тармоқларини маблағ билан таъминлаш учун ўз маблағларидан фаол фойдаланиш, уларда хорижий сармоялар маблағларини кўпайтириш учун база яратиш.

9. Адлия вазирлиги:

— Икки ой муддатда хусусий ва кичик тадбиркорликни ривожлантириш бўйича вазирликлар ва идоралар томонидан қабул қилинган қонун кучидаги ҳужжатларни ўрганиб чиқсин ҳамда хусусий тадбиркорлик фаолиятига маъмурий-буйруқбозлик йўли билан аралашишга уринишларнинг олдини олиш механизмини яратиш тўғрисида таклифлар киритсин;

— 15 кун муддатда Олий хўжалик суди, Давлат солиқ қўмитаси ва «Ўзулгуржибиржасавдо» уюшмаси билан биргаликда фьючерс битишувларини тузиш тартиби тўғрисидаги низом лойиҳасини ҳамда биржа ва ярмарка савдолари якунлари бўйича сотиб олинган маҳсулотларни олиб чиқиб кетиш тартибини киритсинлар.

И. А. Каримов ташқи иқтисодий фаолиятни ривожлантириш, уни янада эркинлаштириш иқтисодий тараққиётнинг муҳим омили эканлигини таъкидлаб ўтди. Кенгаш аъзолари муҳокама натижаларига кўра комиссия мазкур масала бўйича таклиф этган фармон лойиҳасига розилик билдирдилар.

Фармонни пухта ишлаб чиқишда ва ҳукумат қарорини тайёрлашда қуйидаги масалаларни ҳал этишга алоҳида эътибор бериш топширилди:

— тариф бўйича тартибга солиш ташқи иқтисодий фаолиятни давлат томонидан тартибга солиб боришнинг асосий шакли ҳисоблансинн;

— Квоталанадиган ва лицензияланадиган товарлар рўйхатини, уларни анча камайтиришни назарда тутган ҳолда, қайта кўриб чиқиш (хом ашё ва маҳсулотларнинг стратегик турлари бундан мустасно).

Бош вазирнинг ўринбосари Ў. Т. Султонов зиммасига «Ўзистиқболстат» Давлат қўмитаси, Молия вазирлиги, Давлат солиқ қўмитаси, вазирликлар ва идоралар билан биргаликда бир ой муддатда жаҳон бозорида талаб катта бўлган, экспортга мўлжалланган маҳсулотларни ишлаб чиқаришни кўпайтириш бўйича алоҳида дастурларни ишлаб чиқиш юклансин.

ОЛИЙ МАЖЛИСДА ҚАБУЛ

10 июль куни Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Раисининг ўринбосари Акмалжон Қосимов Туркия Буюк Миллат Мажлиси Раисининг вакили Йилдирим Олчи бошчилигидаги бир гуруҳ Туркия парламент аъзоларини қабул қилди.

Қабул чоғида парламентлараро муносабатларни ривожлантириш ва қонунчилик фаолияти хусусида фикр алмашилди.

Ўзбекистон ва Туркия ўртасидаги дўстлик алоқалари ва ҳамкорликни янада мустаҳкамлаш масалалари ҳам диққат марказида бўлди.

БИЗНЕС-СЕМИНАР: МУАММОЛАР МУҲОКАМА ҚИЛИНДИ

Туркия Республикасининг Бош вазири Тансу Чиллер хониминг мамлакатимизга расмий ташрифи доирасида 10 июль куни Тошкентда Туркия савдо-саноат вакиллари иштирокида бизнес-семинар бўлди. Унда Ўзбекистон томонидан вазирликлар, идоралар, корпорациялар, уюшмалар, банклар, бошқа хўжалик тузилмалари ва ташкилотлар раҳбарлари иштирок этишди.

Меҳмонлар Ўзбекистонда иқтисодий ислоҳотлар қандай амалга оширилаётгани ва сармоя соҳасидаги вазият билан таништирилди. Бўлиб ўтган мунозара чоғида Туркия тадбиркорларини қизиқтираётган муаммолар муҳокама қилинди. Ўзбекистон миллий валютасининг эркин муомаладаги валютага алмаштирилиши, республикамизда хорижий фирмаларнинг фаолияти учун имкониятлар кенгайиб бораётгани тушунтириб берилди. Туркия фирмаларининг вакиллари ўзаро фойдали ҳамкорликдан, хусусан, тўқимачилик, кўнчилик саноатида, бошқа тармоқларда ҳамкорлик қилишдан манфаатдорлигини маълум қилишди.

(ЎзА).

ЎЗБЕКИСТОН ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИДА

ЭНЕРГЕТИКА РЕСУРСЛАРИ: СУИИСТЕЪМОЛЛАР БАРҲАМ ТОПГАНИ ЙЎҚ

Вазирлар Маҳкамасида республика Бош вазирининг биринчи ўринбосари И. Жўрабеков раислигида ёнилғи-энергетика ресурсларини тежаш комиссиясининг йиғилиши бўлди. Йиғилишда Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши раисининг, Тошкент шаҳри ва вилоятлар ҳокимларининг ўринбосарлари, вазирликлар, идоралар, корпорациялар, концернлар, компаниялар ва бирлашмаларнинг раҳбарлари иштирок этишди.

Йиғилишда республиканинг транспорт корхоналарида нефт маҳсулотларини сақлаш ва улардан фойдаланишни таъминлашга қаратилган қонунлар қандай бажарилаётгани кўриб чиқилди.

Кўрилаётган чора-тадбирларга қарамай, жойлардаги айрим раҳбарларнинг беғамлиги, вазирлик ва идоралар томонидан назорат ўрнатилмагани туфайли энергетика ресурсларидан фойдаланишдаги суиистеъмолларга ҳамон барҳам берилмаганини комиссия таъкидлаб ўтди. Прокуратура ва бошқа назорат органлари томонидан нефт омбори хўжалиги иши, унинг ўлчов асбоблари билан жиҳозланишида жуда кўп нуқсонлар борлиги аниқланди.

«Ўзавтойўл» концерни (раисининг биринчи ўринбосари М. Абдуллаев), «Ўзбекистон темир йўллари» компанияси (раиси Н. Эрматов), «Ўзбекистон ҳаво йўллари» авиакомпанияси (раиси Ғ. Рафиқов), «Ўзавтотранс» давлат корпорацияси (раиси Л. Ахметов) корхоналарида транспорт воситаларининг иши қониқарсиз ташкил этилган. Бу ташкилотларга қарашли корхоналар танлаб текширилганда уларда 135 тонна нефт маҳсулоти асоссиз равишда ҳисобдан чиқарилгани ва меъёридан ортиқ сарфлангани, 14 тоннадан ортиқ ёнилғи эса яроқсиз ҳолга келтирилгани маълум бўлди. 28 тоннадан ортиқ нефт маҳсулоти умуман ҳисобга олинмагани факти ҳам аниқланди.

«Ўзавтойўл» концерни ва «Ўзбекистон темир йўллари» компанияси корхоналаридаги нефт омборлари ҳамон қониқарсиз аҳволда қолмоқда — нефт омбори хўжаликларининг ярмидан кўп қисми (60 фоизи) 1994 йилда ва бу йилнинг биринчи чорагида омборларнинг техник ҳолати ёнғин хавфсизлиги юзасидан илгари кўрсатилган қоида бузилишларини тузатмаган. Бундан ташқари, бу жойларда ҳар йили 120 тоннадан ортиқ нефт маҳсулоти исроф қилинмоқда. Республиканинг бошқа транспорт корхоналарида ҳам бундай йўл қўйиб бўлмайдиган ҳол кузатилмоқда. «Ўзбекистон темир йўллари» компанияси бўлинмаларида дизел ёнилғисини бошқа мақсадларда ишлатиш ҳолларига барҳам берилмаган.

Ҳокимликлар, вазирликлар, идораларга нефт маҳсулотларини сақлаш ва улардан фойдаланиш масалаларида принципсизлик қилгани учун нуқсонга йўл қўйган кишиларнинг жавобгарлиги масаласини кўриб чиқиш тавсия этилди.

Комиссия йиғилишида, шунингдек, Халқ таълими вазирлиги, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, «Ўзбекистон темир йўллари» компанияси, «Ўзқурилишматериал» концерни ва «Ўзсаноатхўжаликқурилиш» корпорацияларига тегишли ташкилот ва корхоналарда, шунингдек Сирдарё ва Жиззах вилоятларида табиий газ, қозонхона-печ ёнилғиси ва иссиқлик энергиясидан қандай фойдаланилаётгани масаласи ҳам кўриб чиқилди. Ташкилотлар, корхоналар, хўжаликларнинг раҳбарлари ёнилғи-энергетика ресурсларидан оқилона фойдаланиш, уларни сарфлаш устидан назорат ўрнатиш ва ҳисобга олиш бўйича тадбирларни зарур даражада амалга оширишни таъминламаётгани, газ ва иссиқлик-энергетика жиҳозларидан қўпол равишда қоидани бузган ҳолда фойдаланилаётгани қайд этилди.

Текширилган объектларнинг ўзидагина — улар жами объектларнинг 15 фоизидан ошмайди — 45 миллион куб метр газ исроф қилингани аниқланди. Бу масалада бепарволик ва лоқайдлик билан ишлаш газ ва иссиқлик билан таъминлашда узилишларга олиб келади ҳамда ҳақли равишда аҳолининг норозилигини уйғотади. Жиззах ва Сирдарё вилоятларида ана шундай ҳоллар юз берган.

Газ ва бошқа иссиқлик-энергетика ресурсларидан фойдаланишда нуқсонларга йўл қўйгани учун айрим раҳбарлар қаттиқ огоҳлантирилди. Уларга қисқа муддат ичида барча нуқсонни бартараф этиш юзасидан атрофлича чора-тадбирларни кўриш вазифаси топширилди. Вазирлик ва идоралар раҳбарларининг эътибори шу пайтга қадар газни ҳисобга олувчи асбобларни ишлаб чиқиш, уларни харид қилиш ва ўрнатиш масаласи ҳал қилинмаганига қаратилди.

Комиссия аниқланган нуқсонларни бартараф этиш юзасидан аниқ чора-тадбирлар белгилади.

Комиссия йиғилишида Ўзбекистон Президентининг Давлат маслаҳатчиси, назорат инспекциясининг раҳбари С. Мирсафоев, республика Бош вазирининг ўринбосарлари Қ. Ҳаққулов, М. Усмонов, Ў. Султонов, Р. Юнусов иштирок этдилар.

(ЎзА).

ИСЛОҲОТНИНГ ИККИНЧИ БОСҚИЧИДА ҚИШЛОҚДА ЎРТА ВА КИЧИК БИЗНЕСНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ЭНГ ДОЛЗАРБ МАСАЛАЛАРДАН БИРИДИР

ИШБИЛАРМОНЛАРНИНГ ШАШТИ БАЛАНД

Қўриқ Бўз туманида яшил боғлар, бир-биридан гўзал бинолар, сайилгоҳларни кўриб, чўлнинг бирмунча йиллар аввал орқага чекинганлигининг гувоҳи бўласиз. Қатор-қатор билим юртлари, техникумлар, завод ва корхоналар туман иқтисодиётини равон йўлга олиб чиқяпти. Пахтачилик, боғдорчилик хўжаликлари ишбилармонлари шижоат билан ишлаб, ўз мактабларини яратишмоқда.

Туманда иқтисодий ислоҳотни амалга ошириш борасида 1993—2000 йилларга мўлжалланган дастур ишлаб чиқилганлиги аҳолининг турмуш даражасини яхшилашда, уларнинг оғирини енгил қилишда муҳим аҳамият касб этаётир. Ахир, аҳоли хонадонларининг деярли тўқсон фоизи зангори олов билан таъминланганлиги, туман аҳолисига ичимлик суви етказиб берилаётганининг ўзи бўладими? Ажабтовур замонлар бўлган экан-да. Бир вақтлар чўл шароитида ҳам бир-бирига ўхшаш «домлар» қуриб ташланаверган эди. Энди бундай ҳолларга барҳам берилди. Қишлоқда аҳолининг талаб ва эҳтиёжини ҳисобга олган ҳолда замонавий бинолар тикланаётир. Уларга қурилиш материаллари етказиб берилмоқда. Оддийгина мисол. Кейинги тўрт йилда 5800 оилага уй-жой қуриш ва томорқа учун 821 гектар ер ажратилди. Қолаверса, шахсий ва ёрдамчи хўжаликларни тиклаётган оилаларга имтиёзлар берилмоқда. Ўтган йили барча қулайликларга эга бўлган 20 та коттежнинг фойдаланишга топширилгани эса бўзликлар дилига ёруғлик, қувончига-қувонч қўшди. Мустақиллигимизнинг 4 йиллиги нишонланадиган кун арафасида ҳам ана шунча уй меҳнаткашларга топширилади.

Давр ўзгарди, одамлар ҳам. Мулкчилик шакл-шамойили ўзгача мазмун касб этаяпти. Туманда хусусийлаштириш ишларини жадал бораётгани ҳам бежиз эмас. Ўтган йили давлат ва корхоналар тасарруфидаги 710 та уй фуқароларга хусусийлаштириб берилди. Савдо, умумий овқатланиш, маиший хизмат ва маҳаллий саноат тармоқлари тўла хусусийлаштирилиб, мулк эгасига топширилди. Томоғига қадар қарзга ботиб бораётган Маннон Жалолов номли давлат хўжалиги ширкатлар уюшмасига айлантирилди.

Туманда йилига 10 миллион дона ғишт ишлаб чиқарадиган завод қурилиши бошланганда, айримлар таажжубга тушишганди. «Қўриқ шароитида шундай катта корхона зарурмикан?» — дейишганди. Ташланган қадамлар тўғри эканлигини тажриба кўрсатди. Эндиликда заводдагилар аҳолига ғишт етказиб беришда шошиб қолишяпти. Фақат бугина эмас, тадбиркорликка алоҳида эътибор қаратиш катта самара бераётир. 500 дан зиёд ишчи ишлайдиган 40 та кичик корхонанинг бунёд этилганлиги бунинг мисолидир.

Очиғини айтиш керакки, Бўзда етиштирилган полиз, боғдорчилик маҳсулотларини қайта ишлаш корхоналарига етказиб беришда муайян қийинчиликлар мавжуд эди. Устига устак, транспорт муаммолари вазиятни янада жиддийлаштирарди. Шуни ҳисобга олиб, маҳсулотни қайта ишлайдиган кичик корхоналар жадаллик билан ишга туширилди. Маиший хизмат кўрсатадиган, халқ истеъмоли моллари чиқарадиган цехлар тикланди. Умуман, тадбиркорликка кенг йўл очилди.

Жамоа хўжаликларининг фақатгина пахта ёки деҳқончиликдан олинадиган ҳосилга кўз тикиб ўтириши иқтисодий самара бермаслиги аён бўлиб қолди. Ёрдамчи хўжаликлар уларга яхшигина наф бера бошлади. Масалан, Маннон Жалолов номли ширкатлар уюшмасида тегирмон, мойжувоз, ғишт заводи, атлас, гилам, полос тўқиш ва эшик-дераза тайёрлайдиган устахоналар яхшигина фойда келтиряпти. Шодмонов номли жамоа хўжалигида эса пайпоқ тўқиш, чеварчилик, консервалаш, ғишт цехларида 80 дан зиёд йигит-қиз ишлаяпти.

Тўғри, кичик корхоналар тикланяпти-ю, мутахассислар масаласи кўнгилдагидай эмаслиги сезилиб қолмоқда. Бу муаммони ечиш мақсадида ҳокимлик устоз-шогирд анъанасига алоҳида эътибор қаратди. Шубҳасиз, шогирдларга иш ўргатиш учун нафақа ҳам ажратилди. Самара эса кўнгилдагидек бўлди. 25 тадан зиёд уста 1000 дан кўпроқ шогирд тайёрлади.

— Қишлоқда аҳолини иш билан таъминлаш — асосий вазифамиз бўлиб қоляпти, — дейди туман ҳокими Адҳамжон Ўринбоев. — Мулкдорларга барча имкониятларни яратиб беряпмиз. Ахир, янги корхоналар оёққа турса, икки томонлама ютамиз-да: ишсизликка ечим топамиз, қолаверса, аҳолининг турмуши яхшиланади.

Бўзликлар давр талаби, иқтисодий ислоҳот имкониятларидан келиб чиқиб, меҳнат қиляптилар. Зеро, бозор шароити ғойибдан мадад кутадиганларни эмас, оёғидан ўт чақнайдиганларни ёқтиради.

(Ўз мухбиримиздан).

ЭЛ ХИЗМАТИДА КАМАРБАСТА

Самарқанд вилоятидаги «Парвина» сутни қайта ишлаш корхонаси ишга тушгандан сўнг қатор туман чорвадорларининг узоғи яқин бўлди. Илгари ёз чилласида ҳам, қиш аёзида ҳам ўз маҳсулотларини машаққатлар билан Самарқандга етказишар, корхонага топшириш учун ярим кунлаб навбат кутишлар ҳам бўлганди. Энди ҳаммаси ортда қолди. Ҳозир «Парвина» давлат, жамоа хўжаликларидан, аҳолидан қабул қилаётган сут шу заҳотиёқ пишлоқ, бринза, қатиқ, қаймоққа айланиб савдо тармоқларига жўнатилаяпти.

СУРАТДА: (чапдан) «Парвина» сутни қайта ишлаш хусусий корхонаси технологи Б. Комилов, цех бошлиғи Р. Саъдиевлар пишлоқ сифатини кўздан кечиришаяпти.

Ғ. АЛИЕВ олган сурат.

КАЗЕЙН ЧЕТ ЭЛГА ЖЎНАТИЛАДИ

«Қашқадарёсут» ҳиссадорлик жамиятининг бош корхонаси ҳисобланган Қарши сут комбинатида шакарпазлик саноатида асқотадиган казейн моддаси ишлаб чиқаришга киришилди.

— Казейн қаймоғи олинган сутдан тайёрланмоқда, — дейди «Қашқадарёсут» ҳиссадорлик жамияти раисининг муовини Баҳром Примов. — Илгари бундай сут хўжаликларга қайтариларди. Кейинчалик ёнилғи, транспорт харажатлари қимматлашуви натижасида бу хил сут корхонада катта миқдорда қолиб кетаверарди. Казейн тайёрлайдиган, сутни қуритадиган жиҳозлар олдик. Натижада ҳар куни корхонада бир тонна миқдорида казейн ҳосил қилинмоқда.

Ҳиссадорлар ишлаб чиқарилаётган казейннинг бир қисмини Санкт-петербурглик ҳамкорларга шакар эвазига юборишади. Олинган шакар музқаймоқ, конфет ишлаб чиқариш учун ишлатилади.

П. ГАДОЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Уруш қатнашчиси Эргашбой Нурматов кўп йиллар мобайнида ўқитувчилик қилиб, ёшларга таълим берди. Айни кунда қарилик гаштини сураётган отахон Поп туманидаги «Маданият» қишлоқ фуқаролар йиғини фахрийлар кенгашига раислик қилмоқда. Шунингдек, Парда Турсун номли қишлоқдан урушга кетиб, қайтиб келмаган 185 нафар жангчига ёдгорлик ўрнатилишида ҳам отахон бош-қош бўлмоқда.

СУРАТДА: Эргашбой Нурматов ёшлар даврасида.

Т. ҲАМРОҚУЛ олган сурат.

ТАДБИРКОРЛИК САМАРАСИ

Зарафшондаги «Анвар и КО» хусусий фирмаси биринчилардан мулкчилик шаклини ўзгартирган ташкилотлардан ҳисобланади. Фирма ўтган йили давлат тасарруфида бўлган автомобилларга техник хизмат кўрсатар эди. Шу йили хусусийлаштирилди. Самара эса йилнинг бошидаёқ кўзга ташланди. Ишчилар сони камайса-да, иш ҳажми ошди. Мижозлар ишонч билан қарайдиган бўлди, хизмат сифати кафолатланди. Корхона хусусийлаштирилгунга қадар унда 20 киши ишлар эди. Бугун улар 14 кишини ташкил этади. Фирма бошлиғи Тошпўлат Қаҳҳоров келгусида эҳтиёт қисмлар билан савдо қилувчи дўкон ва ошхона қуришни мўлжалламоқда.

Т. ЭШБОЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

• «Ғалла — 95»

СИРДАРЁНИНГ ДОН ХИРМОНИ ЮКСАЛДИ

Сирдарё вилояти ғаллакорлари дастлабки довондан ошдилар. Вилоятда мўл дон ҳосили йиғиштириб олинди. Давлатга 125 тоннадан зиёд сара ғалла топширилди. Вилоят деҳқонлари илк бор катта майдонда — 96 минг 780 гектарда дон етиштирдилар, шундан қарийб 77 минг гектари суғориладиган майдонларни ташкил этди. Ўрим-йиғимда 600 та комбайн ишлатилди. Шунингдек Қозоғистон ва Тожикистон республикаларидан 186 нафар ҳашарчи ўз комбайнлари билан ўримда иштирок этишди. Вилоятда 10 минг гектар майдондаги ғалла қўлда саранжомланди.

Оқолтин, Сайхунобод, Боёвут, Гулистон, Сирдарё, Мирзаобод ва Меҳнатобод туманлари деҳқонлари ушбу меҳнат зафарига катта улуш қўшдилар. Гулистон шаҳри тасарруфидаги хўжаликларда эса мўлжалланганидан анча зиёд хирмон уйилди. Оқолтин туманидаги «Фарғона», Меҳнатобод туманидаги Ҳамза номли ширкатлар уюшмаларида ҳамда Сайхунобод туманидаги Т. Ғуломов номли, Боёвут туманидаги «Тараққиёт», «Деҳқонбод» жамоа хўжаликларида ҳосилдорлик 35-45 центнерни ташкил этди.

Ҳозир вилоят ғаллазорларида ўрим-йиғим ишлари давом эттирилмоқда. Ҳосилдан бўшаган майдонларда такрорий экинлар бўй кўрсатаётир. Сирдарёлик ғаллакорлар дон хирмонини 175 минг тоннадан оширишга азми қарор қилишган. Бундай юксак хирмон вилоятда илк бор яратилмоқда.

А. ШЕРНАЗАРОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

АМЕРИКАЛИК ЖУРНАЛИСТ НЕГА ҲАҚИҚАТНИ ЯШИРДИ?

Яқинда мен «Нью-Йорк Таймс» газетасида Ўзбекистон тўғрисида босилган мақолани олдим.

Мақола муаллифи Майкл Спектор Москвада яшайди. Унинг газетаси ижтимоий фикрни шакллантиради, ана шу фикрларнинг кўпчилиги муҳокама қилиш учун конгрессга қўйилади. Бу газета сонлари шундан кейин ҳам муҳим сиёсий масалаларни ёритиш чоғида ақл-зиё марказлари таҳлилчилари учун ахборот манбаи сифатида ўз хизмат вазифасини бажаришни давом эттиради.

Лекин мақоланинг «Ўзбекистонда советча бошқарув аҳолининг беташвиш турмушини таъминламоқда» деган сарлавҳасига қараб, беихтиёр ҳушёр тортдим. «Советчасига бошқарув» беташвиш турмушни таъминлай оладими ахир?

Мақола матнига кўз югуртираман. «Ўзбекистон, Тошкент. Собиқ СССР мамлакатларида ҳаёт жўш урмоқда. Фуқаролар урушлари бошланмоқда ва демократиянинг дастлабки куртаклари пайдо бўлмоқда. Буларнинг барчасига иқтисодий ва сиёсий тартибсизлик ҳамоҳангдир. Одамлар ҳаддан ташқари кўп эркинликка дуч келишди. Лекин бу мамлакатда аҳвол бутунлай бошқача... Бу ерда ҳамма нарса эскича», — деб хулоса чиқаради муаллиф.

Газетхон мақоладаги асосий фикрни пайқаб олди, албатта: «У ерларда» демократиянинг дастлабки куртаклари пайдо бўлмоқда». Эҳтимол, жаноб Спектор бу куртакларни Душанбе, Тбилиси, Сухумида ёки «Град» ракета тизимидан ялписига отилган ракеталардан бутунлай вайрон бўлган Тоғли Қорабоғ шаҳарлари ва овулларидаги фуқаролар уйларининг вайроналари орасида кўргандир. Шахсан мен бу «демократия куртаклари» бомбалар ва снаряд парчалари ўйиб ташлаган, одам бўйи чуқурликдаги ҳандақлар қазилган дала ва экинзорларда ўсиб чиққанига ишонмайман. Болалари ва енгил-елпи юкларини кўтарганча қаёққа боришини билмай сарсон бўлиб юрган қочоқлар тўдаларини тасаввур қиламан.

Йўқ, мен бу фожиали қочоқлар орасида «Демократиянинг нозик куртаклари»ни кўра олмаяпман. Қочоқлар эса, жуда кўп. Кавказнинг ўзидагина уруш уч миллион кишини қадрдон жойидан ҳайдаб чиқарди. Грузинлар Абхазиядан, абхазлар эса, Грузиядан қочиб кетишди... Арманистон билан Озарбайжон ҳам бир-бирига юз минглаб бахтсиз кишиларни жўнатди.

Москва вилоятидаги Добня шаҳарчасида вокзалда тунаш учун жойлашган қочоқ тожикларни тириклайин куйдириб юбораёзганлари тўғрисидаги даҳшатли хабарни умрбод унутолмайман. Уларнинг сарсон-саргардонлиги Душанбедаги майдонлардан бошланган эди.

Озарбайжон вакилларининг ҳисоб-китобига қараганда, республикада бошпана ва тирикчилик воситаларидан маҳрум қилинган 1,2 миллионга яқин киши тўпланиб қолган. Грузияда ярим миллионга яқин қочоқ бор. Арманистонда ҳам, Абхазияда ҳам, Тожикистонда ҳам, сўнгги вақтда Чеченистонда ҳам тахминан шундай манзара мавжуд.

Жаноб Спектор совуқда ва очликда, бошпанасиз, ҳаёт ва мамот ўртасида турган кишилар орасида «демократия куртаклари»ни қаерда ва қандай қилиб кўрганини тушунтириб бера олармикин?

Нима ҳам дердик, Россиядаги Жириновскийларнинг собиқ Иттифоқнинг мустақил республикалари халқини тиз чўктириш орзуси баъзи жойларда рўёбга чиқмоқда. Улар бир эмас, бир неча марта «Ўзлари ялиниб келишади», — дейишган эди. Спектор эса Ўзбекистон — совет ўтмишига чуқур ботиб қолган мамлакат, у ерда автомобилларни доимо тўхтатиб, сабабсиз тинтув ўтказишади, пиёдаларнинг эҳтиёткор кўзлари ҳамиша ерга қадалган, деб жар солмоқда.

Ўзбекистон Давлат автомобиль назорати ҳамма маркадаги машиналарнинг ҳайдовчиларига ҳамиша талабчан бўлиб келган. Спекторнинг гапларига мен ҳатто қўшимча қилишим мумкин: бу сержантларнинг хизматдаги фидойилиги ҳаммага маълум. Улар ишни яхши кўришарди. Ҳатто иш вақтидан ортиқча бўлса ҳам хизматни ўташга тайёр эди. Буни бошқа республикалардаги ҳайдовчилар ҳам тасдиқлаши мумкин. Уларнинг ўртасидаги зиддиятни йўл хизмати ходимлари иш ҳақининг камлиги, оилаларининг серфарзандлиги авжига чиқарарди.

Кўпчилик ўғирлик қиларди: бировлар чакана ўғирлик қилса, бошқалар катта ўғирлик билан шуғулланарди. Марказий қўмитадаги партия раҳбарларининг валюта ҳисоблари ҳанузгача рязанлик колхозчи ёки Тюмендаги нефтчига маълум эмас. Аммо, ловуллаб турган Афғонистон чегарасидан ҳам, тинчлигини йўқотган Тожикистондан ҳам қурол-яроғ келиши мумкин бўлган йўл бор. Террорчилар, наркотик, портловчи моддалар, қуролли гуруҳлар республика ҳудудига шу йўлдан келиши мумкин. Ироқ, Ливия, Туркия лагерларида тайёргарлик кўрган ашаддийларчи?

Хуллас, Майкл, милиция ходимлари машиналарни кўздан кечириш учун тўхтатишганидан хафа бўлманг. Бизнинг америкача турмушимизда сўнгги пайтларнинг ўзида содир бўлган бир қанча террорчилик ҳодисаларини эсласак, Ўзбекистон милицияси ходимларининг тажрибаси ҳисобга олинса, фойдадан холи бўлмас эди.

Италияда муҳожирликда юрган пайтимда автоматлар билан қуролланган полициячилар машиналарни тўхтатганини жуда кўп кўрганман. Бундай пайтларда ҳайдовчилар ортиқча ҳаракат қилишдан қўрқишарди: полициячининг сергак кўзлари ортиқча ҳаракатни ўзича баҳолаши, автоматдан отилган ўқ ҳар қандай баҳсга нуқта қўйиши мумкин эди.

Исроил йўлларида ҳам аҳвол шундай. Лекин бу давлатларда демократиянинг мавжудлигига ҳеч ким шубҳа қилаётгани йўқ.

Ҳатто қўшимча қилишим мумкин: аҳоли осойишталигини кўзлаб, йўлларда бундай тадбирларни амалга ошириш — демократиянинг энг муҳим гаровидир. Айниқса, ҳозирги ташвишли даврда бу жуда муҳим.

Молини Ўзбекистон чегаралари орқали олиб ўтиш осон эмаслигига амин бўлган маҳфия бангифурушлари буни англаб етган. Ўнлаб тонна ажал уруғи Ўзбекистон диёрида ушлаб қолиниб, халқаро кузатувчилар кўз олдида ёндириб юборилмоқда. Республика Интерполга қабул қилинган.

Ўзбекистоннинг ҳуқуқий органлари ашаддий жиноятчиликка чек қўйишди. Республика пойтахти ва барча шаҳарларининг кўчалари бандит, рэкетчи, зўравон, машиналарни олиб қочувчилардан тозаланган.

Жаноб Спектор, ўзингиз мамлакат бозорлари сархил мевалар билан тўла, нархи ҳам қиммат эмас, деб ёзасиз-ку. Ҳар хил масалличлар уйиб ташланган узундан-узун пештахта қаторларини, иссиқ нон ҳамда бир фунти бир доллардан сотилаётган янги сўйилган қўй гўштини кўриб, ҳайратга тушасиз-ку. «Москвадаги кўпгина бозорлар бундай бозорларга ҳавас қилса арзийди», — деб таъкидлайсиз-ку.

Гапимга ишонинг, Майкл, мақолада таъкидлаганингиздек, бундай мўл-кўлчилик сизнинг Тошкентга қилган қисқа муддатли ташрифингиз вақтида кимнингдир илтимосига биноан пайдо бўлгани йўқ.

Эътиборингиз учун айтиб қўяйин, мустақил давлатнинг ҳукумати текин фойдаланиш учун фуқароларга 20-25 сотихдан ер берди. 4 миллиондан кўпроқ деҳқон томорқасини кенгайтирди. Давлат қишлоқ аҳлига сара уруғлик, асбоб-ускуна, ёнилғи, техника, бинокорлик материаллари билан ёрдам қилди.

Жаноб Спектор, сизга Ўзбекистон Президентининг халқаро сиёсатдаги фаол мавқеини ҳам эслатиб қўйиш ортиқчалик қилмаса керак. Ҳозирги кунда Ўзбекистонни 130 дан ортиқ мамлакат тан олган. Тошкентда 38 та элчихона очилган. Бундан ташқари, ўнлаб консулхоналар, халқаро ташкилотларнинг 20 дан ортиқ ваколатхоналари ишлаб турибди.

Ўзбекистон пахта толаси, рангли металлар, минерал ўғитлар ишлаб чиқариш бўйича жаҳондаги етакчи мамлакатлар гуруҳига киради. Япония компанияларининг фаол иштироки билан чуқур нефть конлари ишга солинмоқда. Бу эса, республикага яқин йиллар ичида ёнилғига бўлган эҳтиёжини тўла таъминлаш имконини беради. Германия компаниялари ҳам фойдали қазилмалар конларини ўзлаштирмоқда.

Йирик «ДЭУ» (Жанубий Корея) компанияси автомобиль заводи қурмоқда, мева ва пахтани қайта ишлаш бўйича технология линияларини етказиб бермоқда.

Ўзбекистон ҳудудида 1300 дан ортиқ қўшма корхона муваффақиятли ҳамкорлик қилмоқда. Улар ички бозор учун ҳам, ташқи бозорга экспорт қилиш учун ҳам маҳсулот ишлаб чиқармоқда. «Совпластитал» (Ўзбекистон — Италия қўшма корхонаси), «Кока-кола» (АҚШ), «Мерседес-Бенц» (Германия), «Рэнк Ксерокс» (Буюк Британия) шулар жумласидандир.

Келтирилган мисоллар, жаноб Спектор, сизнинг гапларингизни пучга чиқаради. Ўзбекистон «Чуқур совет ўтимишида қолиб кетган» деган фикрингиз, менимча, васвасадан бошқа нарса эмас.

Яна бир мулоҳаза. Европа ва Яқин Шарқдаги кўпгина мамлакатларнинг савдо-саноат доиралари Ўзбекистонда эришилган сиёсий ва иқтисодий барқарорлик даражасидан қониққан ҳолда бу республика билан фаол ҳамкорлик қилишмоқда.

Ўзбекистон мустақилликка эришгач, ички можароларни ҳал қилишга, фуқаролар урушига, ўз иқтисодий тармоқларини вайрон қилишга вақт сарфлаб ўтиргани йўқ. Марказий Осиёдаги барча мамлакатлар орасида Ўзбекистон биринчи бўлиб (муқобиллик асосида) Президентлик бошқарувини жорий этди. Халқаро мутахассислар томонидан обдон ўрганилган Конституция умумхалқ муҳокамасидан сўнг парламент томонидан қабул қилинди.

Ўзбекистон ҳукуматининг ҳозирги йўли Ўзбекистон аҳолисининг манфаатларига мос келиши мутлақо равшан. Бироқ, Майкл Спектор бу республикада юз берган асосий ўзгаришларни сезишни лозим топмабди.

Владимир ПИЛЬНЯК.
«Мост» газетаси.

АҚШ.

АҲИЛЛИК БОР ЖОЙДА БАРАКА БЎЛАДИ

Гуллар, чаманлар атрига чўмилган сўлим Хонободда бўлганмисиз? Андижоннинг кунчиқарида, қир-адирлар бағрида жойлашган мўъжазгина шаҳарча у. Янги тушган келинчакдай бокира, меҳмон кутишга ҳозиру нозирдай саришта, хиёбонлари хаёл олгулик, ҳар гўшаси эсда қолгулик дилбар маскан бу. Олтмишга яқин миллат вакиллари яшаётган ана шу шаҳарда миллат ажратмайдилар. Аксинча, улар ўзаро жипслашиб, қўлни-қўлга бериб меҳнат қиладилар. «Маҳалла фуқароларининг ўзини ўзи ижтимоий бошқариш маркази» мавзуидаги республика кўрик-семинарининг худди шу ерда бўлиб ўтгани бежиз эмас.

Биз «Хонобод» маҳалласида бўлганимизда ўхшаши йўқ Амир Темур чойхонасини, Сойиб Хўжаев номли маданият ва истироҳат боғини, маданият саройини, янги қуриб битказилган гузарни кўриб, мазкур обидаларнинг ижодкорларига таъзим бажо айладик.

Ватан маҳалладан бошланганидек, дўстлик ҳам маҳалладан бошланади. «Тейит» маҳалласида турли миллат вакилларининг 2535 аъзоси аҳил яшайди. Уларнинг тўй-маъракалари бир. Байрам тантаналарида гоҳ ўзбек ялласи, гоҳ қирғиз ири, гоҳ рус частушкаси куйланса, гоҳ татар навоси авжига чиқади.

«Кампирравот» маҳалласи Андижон сув омборининг қуйи қисмига жойлашган. Водий шаҳарлари ва қишлоқларининг каттагина ҳудудига оби-ҳаёт элтувчи бағри кенг Қорадарё айнан шу ердан ўтган. Бўй-басти булутларга туташ мирзатераклар, япроқлари эрка шаббода оғушида қарсак чаладиган азим чинорлар... Бу сўлим гўшадаги мўъжаз чойхонага Бектош Раҳимов тамал тошини қўйган. Кампирравотнинг илм ўчоғи бўлган 844 ўринли мактаб биноси республика энергетикасининг бақувват бир тармоғи — Андижон ГЭСи маблағи ҳисобига қад ростлаган.

Маҳалла ҳудудида «Андижонкабель» заводининг филиали, сув тақсимлаш иншооти идораси, «Дўстлик» жамоа хўжалиги, иккита болалар боғчаси, кинотеатр, меҳмонхона жойлашган. У ўз гузарига эга.

— Қаерда аҳиллик, тотувлик бўлса, ўша ерда барака бўлади, — дейди шаҳар ички ишлар бўлимининг участка нозири Шоирбек Холбоев. — Яшириб нима қиламиз, ёшлар ўртасида тартиббузарлар ҳам учраб туради. Бундан икки йил муқаддам олтита жиноятчилик ҳодисаси содир этилган эди. Ўтган йили бу кўрсаткич тўрттага камайди. Кўз тегмасин. Бу йил ана шундай кўнгилсиз ҳолатлардан биронтаси қайд этилгани йўқ.

Ҳа, ота-боболаримиз, бир болани етти маҳалла тарбиялайди, деб бекорга айтмаганлар. Маҳалла — тарбия ўчоғи. Ҳар қандай инсон маҳалла билан, унинг мўътабар отахон ва онахонлари билан ҳисоблашмай, бамаслаҳат иш кўрмай иложи йўқ. Биздан аввал ўтган инсонлар ўз маҳаллаларидан биронта оёғи енгил аёл ёки эркак, қўли қинғир ўғри чиқиб қолгудай бўлса, ўша кимсанинг аёвсиз жазосини бериб сазойи қилганлар. Маҳалланинг осойишталиги, ор-номуси, ҳамжиҳатлиги учун курашганлар.

Кампирравотликлар ана шу оддий ҳақиқатни яхши биладилар. Юртимиз мустақиллигини янада мустаҳкамлаш зарурлигини юрак-юракдан ҳис этадилар. Маҳаллага ҳозирги мураккаб шароитда 89 километр масофадан табиий газ олиб келинаётгани, миллий ҳунармандчилик, бунёдкорлик самарасидир. Вилоятнинг чекка бир гўшаси саналмиш Кампирравотда 40 нафардан ортиқ хотин-қиз бежирим кийимлар, дўппидан тортиб чорсигача, тўндан тортиб костюм-шимгача тикмоқдалар. Қисқа вақт ичида маҳалланинг салкам 150 нафар йигит-қизи иш билан таъминланганлиги, айниқса, қувонарлидир.

«Анҳор» маҳалласининг мўъжазгина биноси шундай йўл бўйига жойлашган. Унинг кенг, ёруғ ва саришта хоналарида дилкаш суҳбат бошланди.

— Тарбия шундай улкан, оғир юк аравасики, агар уни оила, мактаб ва маҳалла ўзаро ҳамкорликда аниқ бир мақсад сари тортмаса, ҳаракатлар бесамара кетиши мумкин, — сўз бошлади 1-ўрта мактаб директори Зуриддин Шаробиддинов. — «Оила — мактаб — маҳалла» дастури эълон қилинганидан кейин биз «Анҳор» маҳалласи, «Нафосат», «Ҳилола» болалар боғчалари ўртасида ўзаро ҳамкорлик дастурини ишлаб чиқдик.

Маҳалла фаоллари мактаб ўқувчиларининг интизоми, хулқи, давомати, ўзлаштириши, касб-ҳунар эгаллашга интилиши каби масалалар билан яқиндан шуғулланмоқда. Ўзаро ҳамкорлик битимига кўра, маҳалла ва мактаб раҳбарияти ҳар бир ўқув чораги якунига қараб намунали ва қолоқ ўқувчиларнинг ота-оналарини маҳалла йиғини мажлисига таклиф қилиб, уларга нисбатан тегишли равишда раҳматномалар ва танқидий чора-тадбирлар кўрмоқдалар.

Мактабларимизда 84 нафар аълочи ва жамоатчи йигит-қизлар ўқитувчилар бошчилигида маҳаллада яшаётган 21 нафар уруш ва меҳнат фахрийсига бириктириб қўйилган. Улар уй ва хўжалик ишларида кексаларга, қаровчиси йўқ ёлғиз ногиронларга сидқидилдан ёрдам бермоқдалар.

— Кўп жойларда 13-14 ёшли ўсмирлар арақ сотиш билан шуғулланишяпти, — ўртага луқма ташлади таниқли қизиқчи Махсум бува Қозоқов.

— Бизда бу хилдаги ёшлар гул ўтқазишади, дов-дарахтларни парваришлашади, — дея ғурурланди Хонобод шаҳар ҳокими М. Мусаев.

Маҳалла қўмитаси биноси хоналарининг жиҳозларига ҳавасимиз келди. Қаранг, телевизор, телефон, шахмат-шашка, сўрилар, пойандозу тўшаклар — ҳамма-ҳаммаси ўз ўрнида. Бу нарсалар қайси маблағ ҳисобига олинган?

Бу савол кўпларни сергак торттирди. Ҳоким эса самимийлик билан деди:

— Оталиқ ташкилотларининг беминнат ёрдамларини ҳар қадамда ҳис этиш мумкин. «Андижонкабель», «Андижон ГЭС», «Камалак» сингари қатор корхоналар саховатпешалик қилмоқдалар.

Тушдан сўнг биз ўт-ўланлар ястаниб ётган «Тейит» маҳалласига ёндош адирга йўл олдик. Улоқ чопиладиган майдоннинг четига қирғиз ўтовлари тикилган. Қозонлар осилган. Отлар дупури, чавандозлар қийқириғи эгаллаган майдонда туманот одам. Ҳақиқий байрамга айланиб кетган улоқ оқшомга қадар давом этди.

Хонободнинг етти устуни — етти маҳалласида олиб борилаётган ишлар «Маҳалла фуқароларининг ўзини ўзи ижтимоий бошқариш маркази» мавзуида ўтказилган кенгаш қатнашчилари томонидан юқори баҳоланди. Биз кенгаш меҳмонлари билан бир пиёла чой устида суҳбатлашдик.

Ш. ТЕМУРОВ, республика «Маҳалла» хайрия жамғармаси раиси, Ўзбекистон Олий Мажлиси депутати:

— Маҳаллаларни ижтимоий бошқарув марказига айлантириш, обод ва кўркам қилишга бағишланган Президентимиз Фармонлари ва Вазирлар Маҳкамаси қарорлари Андижонда изчил бажарилаётгани бизда катта таассурот қолдирди. Фуқаролар йиғини идоралари, гузарларнинг ҳаммаси оталиқ ташкилотлари билан ҳамкорликда олиб борилаётган жуда катта ишлар самарасидир. Фуқаролар йиғини ишлари аслида жамоатчилик асосида бўлса ҳам, давлат ташкилотларидаги каби мукаммал, пухта ташкил этилган.

Х. ЭРГАШЕВ, «Маҳалла» хайрия жамғармаси Сурхондарё вилояти бўлими раисининг муовини:

— Бу ерда фуқаролар йиғини ишини ташкил этиш, идораларни жиҳозлаш соҳасида катта тажрибаларни ўрганиб қайтяпмиз. Гузарларни кўриб хурсанд бўлдик. Бу юртбошимиз фармонларининг амалдаги меваларидир.

А. МАМАЖОНОВ, Қирғизистон Республикаси Жалолобод тумани ҳокимининг ўринбосари:

— Ўзбекистон Президенти И. Каримов «Туркистон — умумий уйимиз» деб жуда тўғри айтганлар. Ахир еримиз, сувимиз, томирларимиз бир бўлганидан кейин сунъий тўсиқлар кимга керак? Мустақиллик жуда яхши. Биз иқтисодий макон ҳам қарор топишини истаймиз.

А. МЕЛИЕВ, «Маҳалла» хайрия жамғармаси Самарқанд вилояти бўлими раиси:

— Бобур Мирзо ватани — Андижонда биринчи марта бўлишим. Хонободда қилинаётган ишларга қойил қолмай илож йўқ. Айниқса, маҳаллалардаги ишлар ғоятда жонланиб кетганлиги бизни хурсанд этди.

Маҳалла тинч — юрт тинч. Маҳалла обод — юрт обод. Ватан ва ватанпарварлик туйғусини шакллантириш ҳам маҳалладан бошланади. Зотан, юртбошимиз таъкидлаганларидек, маҳалланинг нуфузини кўтариш нафақат иқтисодий, нафақат ижтимоий, балки бу — сиёсий, тарбиявий ва маънавий масаладир.

Ф. ШОДМОНАЛИЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

• *Ғалла мустақиллиги йўлида*

«ҚАТОРДА НОРИНГ БЎЛСА, ЮКИНГ ЕРДА ҚОЛМАЙДИ», ДЕЙИШАДИ. АММО...

Карвондан ортда қолмаган маъқул

Ёдингизда бўлса, ўрим мавсуми бошланган дастлабки кунларда ғалла ҳосилини 20-25 иш кунида йиғиштириб олиш режалаштирилган эди. Бугун ўрим-йиғим бошланганига ҳам бир ойдан ошиб қолди. Афсуски, ҳали ўроқчилар далани тарк этишганича йўқ. Нега?..

Саволга ойдинлик киритишдан олдин бир муддат ўтган йилги ғалла ўрим-йиғими мавсумини кўз олдимизга келтирайлик. 1994 йилги ғалла ўримида Қашқадарё вилоятида 404 та, Самарқандда 180 та, Сурхондарёда 163 та, Жиззахда 188 та комбайн умуман қатнашмаган. Масалага янада ойдинлик киритадиган бўлсак, жами 935 комбайн техник жиҳатдан носоз деб топилган. Ажабланманг, саклам мингта комбайнни ўримга жалб этишнинг имкони бўлмаган. Шу боис ҳам ушбу вилоятларда ўрим мавсуми кўзда тутилганидан 1,5-2 ойга кечикиб кетганди.

Бу йилги мавсум ҳам чўзилаётган экан, демак, ўтган йилги панд берган хато ва камчиликлардан тўғри хулоса чиқарилмабди-да!

Афсуски, шундай. Бу йилги мавсумнинг чўзилиб бораётганига ҳам худди ана шу муаммолар сабаб бўлаяпти. Рақамларга мурожаат этамиз: мамлакатимизда 7843 та ўрим комбайни мавжуд. Яна бу йил мингдан ортиқ янги ўрим машиналари сотиб олинди. Хўш, ўрим-йиғимда мавжуд техникалар тўла қувват билан ишлатилаяптими?

Қишлоқ хўжалик вазирлигидан олинган маълумотга кўра, республика ғалла майдонларида 30 июнь куни 5774 комбайн ишлатилган. 2069 та комбайн ҳар хил сабаблар билан бекор туриб қолган. Агар бу рақамни вилоятлар мисолида таҳлил қиладиган бўлсак, Сурхондарёда 662 тадан 333 та, Қашқадарёда 1914 тадан 1238 та, Навоийда 209 тадан 67 та, Самарқандда 1085 тадан 908 та комбайн ўримда қатнашган, холос. Тўғри, шу кунларда баъзи вилоятларда ёғингарчилик бўлиб ўтди. Бу комбайнларнинг тўхтаб қолишига сабаб бўлди. Лекин бизни ажаблантирадиган яна бир ҳолат борки, бундан кўз юмиб бўлмайди. Комбайнларнинг бекор туриб қолиши сабаблари хусусида Қишлоқ хўжалик вазирлиги берган 1995 йил 29 июндаги маълумотномада қуйидагилар қайд этилган:

«Кучли шамол туриб, буғдой пояларини ётқизиб ташлаганлиги ва ёмғир ёғиши муносабати билан 2064 комбайн ўримда қатнашмади. Оддий тасма йўқлиги сабабли эса 195 та комбайн бекор туриб қолди. Дала бошида эса, 543 та комбайн техник носозлиги туфайли тўхтаб қолди. Улардан 126 тасида мотор носозлиги қайд этилиб, 88 тасининг труба компрессори ишдан чиқди. 41 тасида радиатор яроқсиз топилди. 257 комбайнда эса ҳар хил техник носозликлар қайд этилди». (Таҳрир бизники — Ш.М).

Биз тегишли соҳа мутахассислари билан маслаҳатлашиб, бу борадаги ҳолат туманларда қандайлиги билан қизиққанимизда бу ерларда аҳвол янада ачинарлироқ эканлигининг шоҳиди бўлдик.

Биргина 29 июнь куни Қоракўл туманида 42 та ўрим комбайнидан 25 таси, Шофирконда худди шунча комбайндан 27 таси, Сурхондарё вилоятининг Қумқўрғон туманида 42 тадан 21 таси, Шерободда 52 тадан 40 таси, Навоий вилоятининг Қизилтепа туманида 44 тадан борйўғи 6 таси, Навоий туманида 29 тадан 10 таси ишлатилган, холос. Қолган ўрим машиналари ҳар хил сабабларга кўра бекор туриб қолган.

Эҳтимол, бу йилги мавсумга пухта тайёргарлик кўрилганда масъул раҳбарлар кеч кузакдан то эрта баҳоргача инъом этилган олти ойлик имкониятдан оқилона фойдаланиб, техника қаровини кўнгилдагидек ўтказишганида, бугунгидек ўнлаб комбайн «депсиниб» турмасмиди? Тасма йўқлиги, мотор носозлиги, комбайнларнинг кунлик иш унуми ниҳоятда пастлиги — булар ўтган йилги ҳолатни эслатмаяптими?!

Тажрибали механик-ҳайдовчилардан бир гапни жуда кўп эшитганман: «Техника ҳам тарбияни, ўзига эътиборни ёқтиради», дейишади улар. Бу гапда жон бор.

1994 йил декабрь, шу йил февраль ойларида «Халқ сўзи» ва «Народное слово» саҳифаларида жойлардаги техника қарови ёмон аҳволда эканлиги, комбайнлар қорёмғир остида занг босиб ётганлиги кўп маротаба танқид қилинган эди. Лекин, афсуски, бугунги аҳвол жойлардаги ҳокимликлар, хўжалик ва ташкилот раҳбарларининг танқиддан тўғри хулоса чиқармаганликларини исботлаб турибди.

Ўрим-йиғим мавсумининг чўзилиб кетаётганига яна бир сабаб, мавжуд комбайнлар иш унумининг ниҳоятда пастлигидир. Бухоро, Сурхондарё, Жиззах, Қашқадарё вилоятларида бир кунда ҳар бир комбайн билан ўртача 3,5-4 гектар майдондаги ҳосил ўриб олинаяпти, холос. Ваҳоланки, мутахассисларнинг фикрича, ҳар бир комбайнда кунига 6-7 гектар ғалла ўриш мумкин. Айнан ана шу масъулиятсизлик, боқибеғамлик туфайли 1994 йилда анча-мунча ҳосил бой берилган эди. Бугунги кунда бу ҳолатнинг такрорланиши уят. Ахир, ғалла ҳосилининг ҳаммаси эндиликда ўз юртимиз, ўз дастурхонимиз учунку?!

Юртбошимиз ва ҳукуматимиз ғалла мустақиллигига эришиш йўлида бекорга жон куйдираётгани йўқ. Чунки ғалла ўз нонимиз. У иқтисодимизни барқарорлаштирувчи воситадир. Бугун ўзлигини билган, ўз юртини севган ҳар бир киши қўлидан келганича шу мустақилликка эришиш йўлида фидойи бўлмоғи лозим.

Бугунгача мамлакатимизда жами 161,4 минг гектарга такрорий экинлар экилди. Жумладан, 97,9 минг гектарга дон ва силос учун маккажўхори, 5,7 минг гектарга сабзавот экинлари, 3,06 минг гектарга картошка уруғи қадалди. Режага кўра, бу йил жами 700 минг гектар майдонда такрорий экинлардан юқори ҳосил олиш кўзда тутилган.

Бир кун бўлса-да, саратон тафтидан баҳраманд бўлган экин ҳосили чўғини, кузакда хирмон кўтарган деҳқонлар яхши билишади. Бугун экилаётган сабзавот, полиз экинлари, сут ва гўшт мўл-кўлчилигини таъминловчи озуқа экинларидан қандай ҳосил олиш ғалла ўрими мавсумини нечоғлик тез туғаллашга, қолаверса, ўз саъй-ҳаракатимизга боғлиқ.

«Қаторда норинг бўлса, юкинг ерда қолмайди», деган нақл бор. Фарғона ва Андижондан йўлга чиққан ҳашар карвонлари дарагини эшитиб, бу гаплар нечоғлик топиб айтилганлигини кўнгилдан ўтказсак-да, ғаллазорларда етиштирилган ҳосил тақдиридан таскин топиш қийин. Ўрим-йиғимни барча чора-тадбирлар билан кучайтириш оддий деҳқондан тортиб ҳар бир қишлоқ хўжалик ходимининг ҳам виждоний ишидир.

Шодиёр
МУТАҲҲАРХОН ўғли,
«Халқ сўзи» мухбири.

«ЎЗКООПТАШҚИСАВДО»

Тошкент экспорт-импорт базасидан пул ўтказиш йўли билан хорижий мамлакатлардан келтирилган қуйидаги молларни

СОТАДИ:

❶ ***Қандолат маҳсулотлари ишлаб чиқариш учун:***
◆ *Қора мурч (думалоқ).*
◆ *Мускат ёнғоғи.*
◆ *Гвоздики (ширинлик тури).*
◆ *Агар-агар (ширинлик тури).*
◆ *Ванилин (ширинлик тури).*
◆ *Пектинг (ширинлик тури).*
◆ *Ароматли эффенция (ширинлик тури).*
◆ *Тухум кукуни.*
❶ ***Колбаса маҳсулотлари ишлаб чиқариш учун:***
◆ *45 мм. ва 50 мм. ҳажмли колбаса қопламаси (белкозин оболочкаси).*
◆ *Колбаса аралашмаси.*

Маҳсулотлар улгуржи баҳода ва келишилган нархларда сотилади.

Бизнинг манзил: *Тошкент шаҳри, Жомий кўчаси, 5-уй.*

Мурожаат учун телефонлар:
48-39-67, 48-64-55.

Альбэллон фирмаси

уйлар, дўконлар, офислар қуриб беради. Юқори сифатли пардозлаш, кафел, мармар қоплаш ишларини бажаради. Сантехника ва иситиш тизимини монтаж қилади. Дурадгорлик моллари, металл эшиклар, безакли решеткалар, тўсиқлар, металлоконструкциялар, сейфлар тайёрлайди. Объектларни беками-кўст битказиб бериш имкони бор.

Сотамиз: *❋ БК кондиционерлари;*
❋ параболик антенналар;
❋ арматура;
❋ ғишт;
❋ мармар;
❋ пўлаттахлама;
❋ безакли решетка танавори 3х20х200 мм «Рабица» тўрлари.

Тел.:90-04-73 соат 9.00 дан — 16.00 гача
45-55-28 соат 18.00 дан — 21.00 гача.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МАРКАЗИЙ БАНКИ ТОШКЕНТ ҲИСОБ-КРЕДИТ ТЕХНИКУМИ
қуйидаги ихтисосликлар бўйича
КУНДУЗГИ ВА СИРТҚИ БЎЛИМЛАРГА ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ:

- *банк операциялари бўйича ўрта бўғин бухгалтерлари;*
- *банк фаолиятини иқтисодий таҳлил этиш бўйича ўрта бўғин иқтисодчилари;*
- *банк касса операциялари бўйича кассирлар. кассир-операторлар.*

ЎҚИШГА 11-СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТЛИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Кирувчилар:
11-синф ҳажмидаги математика, она тили ва адабиёт фанларидан тест синовлари асосида қабул қилинадилар.

ҚУЙИДАГИ ҲУЖЖАТЛАР ТАЛАБ ЭТИЛАДИ:

директор номига ариза, маълумоти тўғрисида ҳужжат (асли), (086-у) андозадаги тиббий маълумотнома, 3х4 см.катталикдаги 6та фотосурат, меҳнат дафтарчаси ёки колхозчи дафтарчасининг маъмурият томонидан тасдиқланган кўчирмаси ёки иш жойидан маълумотнома (амалий меҳнат фаолиятига эга бўлганлар ва сиртқи бўлимга кираётганлар учун), Банк муассасасидан йўлланма. Паспорт, ҳарбий билет ёки қайд этилганлик гувоҳномаси шахсан кўрсатилади.

АРИЗАЛАР 25 ИЮНДАН 20 ИЮЛГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Банк коллежи маскани:
Тошкент вилояти, Зангиота тумани, Усмон Юсупов кўча, 1-уй (собиқ Калинин тумани маркази, 50-ҳунар техника билим юрти), 69, 153-автобуслар.

TV ҲАФТАЛИК КЎРСАТУВЛАР TV

СЕШАНБА, 11

ЎзТВ I
6.00 — 8.00 "Ассалом, Ўзбекистон!". Тонгги дам олиш кўрсатуви.
*
8.00 "Ўлан". Бадиий фильм.
9.35 Немис тили.
10.05 "Ёшлик" студияси. "Яхшиларга эргашиб".
10.40 "Абитуриент-95". Физика.
11.10 Болалар учун. "Ёзимиз — соз ўтмоқда".
11.40 — 13.40 "Умидлар йили". Видеоканал.
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 "Бугун". Ахборот кўрсатуви.
18.10 "Кичкинтой" студияси. "Қўнғироқча".
18.40 "Солиқ".
19.00 "Тафаккур ёлқинлари".
19.25 Эълонлар.
19.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 "Истиқлол адабиёти".
20.40 Оқшом эртаклари.
20.55 Эълонлар.
21.00 "Ўзбекистон" ахбороти.
21.25 Эълонлар.
21.30 "Инсон, жамият, қонун".
22.05 "Эъзоздаги қўшиқлар".
22.50 "Мирзо Ғолиб". Кўп қисмли телевизион бадиий фильм премьераси (Ҳиндистон). 7-қисм.
23.35 Эълонлар.
23.40 — 00.05 "Ўзбекистон" ахбороти.

ЎзТВ II
"ОМАД" таништиради:
18.30 "Мультфейерверк".
19.00 "Табиат дунёси".
19.50 Янгиликлар.
19.55 "Хусусийлаштириш: қадам-бақадам".
20.15 "Тропиканка". Телесериал (Бразилия).
21.05 "Эм-Ти-Ви" оҳанглари ва Эълонлар.
21.30 Видеогид.
21.50 "Теле-ателье-шоу".
22.00 "Эм-Ти-Ви" оҳанглари ва Эълонлар.
22.40 — 00.20 "Кинонигоҳ".

ЎзТВ III
6.30—8.00 "Телетонг".
* * *
17.55 — 20.45 "ОСТАНКИНО" РОССИЯ ЖАМОАТЧИЛИК ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ.
*
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
20.45 Жаҳон операси намояндалари. Ж. Верди. "Аида".
22.00 "Вести".
22.25 "Тафсилотлар".
22.35 — 23.50 Жаҳон операси намояндалари. Ж. Верди. "Аида" (давоми).

ЎзТВ IV
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ
17.10 — 18.40 Туркия телевидениеси.
*
18.40 "Мулькарусель".
18.55 "Гўзаллик бунёдкорлари".
19.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).
19.50 "Дурдаршн" телекомпаниясининг кўрсатувлари.
20.50 "Би-Би-Си" янгиликлари.
21.00 "Соккер-клуб".
21.45 — 21.55 "Си-Эн-Эн" янгиликлари.

ЧОРШАНБА, 12

ЎзТВ I
6.00 — 8.00 "Ассалом, Ўзбекистон!" Тонгги дам олиш кўрсатуви.
*
8.00 "Тоғдаги ғор сирлари". Бадиий фильм.
9.15 "Ёшлик" студияси. "Эъзоз".
9.55 "Абитуриент-95". Математика.
10.25 Шифокор экрани.
10.55 Чолғу куйларидан концерт.
11.25 — 13.25 "Биз танлаган йўл". Видеоканал.
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 "Бугун". Ахборот кўрсатуви.
18.10 Мультфильм.
18.20 "Суянч".
18.40 "Тараққиёт".
19.15 Спорт хабарномаси.
19.25 Эълонлар.
19.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 "Навоийхонлик". Адабий кўрсатув.
20.40 Оқшом эртаклари.
20.55 Эълонлар.
21.00 "Ўзбекистон" ахбороти.
21.25 Эълонлар.
21.30 Ўзбекистон телевидениесида вилоят студияларининг кўрсатувлари. Экранда — Бухоро вилояти.
22.10 Ўзбек Давлат филармонияси "Лазги" ашула ва рақс ансамблининг концерти.
22.55 "Мирзо Ғолиб". Кўп қисмли телевизион бадиий фильм премьераси (Ҳиндистон). 8-қисм.
23.45 Эълонлар.
23.50 — 00.15 "Ўзбекистон" ахбороти.

ЎзТВ II
"Тошкент" студияси таништиради:
18.30 "Акс-садо".
19.00 "Бумеранг". Экология ҳақида.
19.30 "Тошкент оқшомида".
20.30 "Фильмлар ва тақдирлар". Кинокўрсатув.
21.15 — 22.55 "Кинематограф".

ЎзТВ III
6.30—8.00 "Телетонг".
* * *
17.55 — 20.45 "ОСТАНКИНО" РОССИЯ ЖАМОАТЧИЛИК ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ.
*
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
20.50 Мини-футбол.
21.00 "Давр дарёси".
21.10 "Адабиётларни излаб".
21.50 "Автолаҳза".
22.00 "Вести".
22.25 "Тафсилотлар".
22.35—23.30 Тунги телесериал. "Океан". Бадиий фильм. 2-серия. 2-қисм.

ЎзТВ IV
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ
17.10 — 18.40 Туркия телевидениеси.
*
18.40 "Мулькарусель".
18.55 "Тадбиркорлик мактаби".
19.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).
*
"ОМАД" таништиради:
19.50 Эълонлар.
19.55 "Санта-Барбара". Телевизион бадиий фильм.
20.45 — 23.45 "СПОРТ ҚИТЪАСИ".

ПАЙШАНБА, 13

ЎзТВ I
6.00 — 8.00 "Ассалом, Ўзбекистон!" Тонгги дам олиш кўрсатуви.
*
8.00 "Бировнинг хати". Бадиий фильм.
9.30 Ўзбек тилини ўрганамиз.
10.00 "Абитуриент-95". Она тили ва адабиёт.
10.30 "Ҳаёт сўқмоқлари". Кинодастур.
11.10 "Ишбилармон".
11.40 — 13.40 "Ёшлик" видеоканали.
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 "Бугун". Ахборот кўрсатуви.
18.10 Мультфильм.
18.15 Болалар учун. "Эртаклар — яхшиликка етаклар".
19.25 Эълонлар.
19.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 Ўзбекистон Давлат телерадиокомпанияси дуторчилар ансамблининг концерти.
20.20 "Юзма-юз".
20.40 Оқшом эртаклари.
20.55 Эълонлар.
21.00 "Ўзбекистон" ахбороти.
21.25 Эълонлар.
21.30 "Жаҳон жанговар санъатлари".
22.00 "Мирзо Ғолиб". Кўп қисмли телевизион бадиий фильм премьераси (Ҳиндистон). 9-қисм.
22.30 "Актёрлар ва роллар". Ғайбулла Ҳожиев.
23.30 Эълонлар.
23.35 — 24.00 "Ўзбекистон" ахбороти.

ЎзТВ II
"ОМАД" таништиради:
18.30 "Омад" тақвими.
18.35 "Кўнгил".
18.40 "Муҳаббатга ошно қалблар".
19.00 "Ишингиз бароридан келсин!"
19.10 "Теле-ателье-шоу".
19.20 Янгиликлар.
19.25 Видео янгиликлари.
19.45 "Тропиканка". Телесериал (Бразилия).
20.35 "Эм-Ти-Ви" оҳанглари ва Эълонлар.
21.20 — 23.00 "Кинонигоҳ".

ЎзТВ III
6.30—8.00 "Телетонг".
* * *
17.55 — 20.45 "ОСТАНКИНО" РОССИЯ ЖАМОАТЧИЛИК ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ.
*
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
20.45 Телефильм.
20.55 Фавқулодда канал.
21.45 "Давр дарёси".
21.50 "Автолаҳза".
22.00 "Вести".
22.25 "Тафсилотлар".
22.35—22.50 Жойлардан репортаж.

ЎзТВ IV
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ
17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 "Мулькарусель".
19.00 "Тушимизга кийиклар киради". Телефильм.
19.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).
19.50 "Дурдаршн" телекомпаниясининг кўрсатувлари.
20.50 "Замандас" (қозоқ тилида).
21.35 — 22.15 "Салом, Франция!".

ЖУМА, 14

ЎзТВ I
6.00 — 8.00 "Ассалом, Ўзбекистон!" Тонгги дам олиш кўрсатуви.
*
8.00 "Осмондан тушган беш ўғлон". Бадиий фильм.
9.30 Немис тили.
10.00 "Ёшлик" студияси. "Бир ўлкаки..."
10.40 "Вазият".
11.10 "Китоб ва ҳаёт".
11.40 "Маърифат маскани".
12.10 — 12.55 "Дўстлик риштатлари".
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 "Бугун". Ахборот кўрсатуви.
18.10 Мультфильм.
18.20 "Кичкинтой" студияси. "Доно бобо даврасида".
18.50 "Сиҳат-саломатлик".
19.25 Эълонлар.
19.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 "Мушоҳада учун мавзу".
20.40 Оқшом эртаклари.
20.55 Эълонлар.
21.00 "Ўзбекистон" ахбороти.
21.25 Эълонлар.
21.30 "Мен туғилган тупроқ".
21.50 "Назм ва наво". Ҳазиний лирикаси.
22.35 ЎзТВ экранида биринчи марта. "Тасодифий қотил". Бадиий фильм.
23.50 Эълонлар.
23.55 — 00.20 "Ўзбекистон" ахбороти.

ЎзТВ II
"Тошкент" студияси таништиради:
18.30 "Билиб қўйган яхши".
18.55 "Самарали изланишлар".
19.25 "02" тўлқинида.
19.50 "Ибратли умр".
20.00 "Бизнес-академия".
20.25 "Излаган имкон топади".
21.00 — 22.30 "Йўқолган гувоҳ". Бадиий фильм.

ЎзТВ III
6.30—8.00 "Телетонг".
* * *
17.55 — 20.45 "ОСТАНКИНО" РОССИЯ ЖАМОАТЧИЛИК ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ.
*
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
20.45 "Қотил бунинг ўзи..." Бадиий фильм.
22.00 "Вести".
22.25 "Тафсилотлар".
22.40—00.20 Экранда премьера. "Қора сувлар устидан". Бадиий фильм.

ЎзТВ IV
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ
17.10 — 18.40 Туркия телевидениеси.
*
18.40 "Мулькарусель".
18.55 "Ҳаракатда баракат".
19.15 "Байрамали". Телефильм.
19.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).
*
ОМАД" таништиради:
19.50 Эълонлар.
19.55 "Санта-Барбара". Телевизион бадиий фильм.
20.45 "Эм-Ти-Ви" оҳанглари ва Эълонлар.
21.05 "Автоклуб".
21.25 Машҳур кишилар клуби. М. Матье.
22.05 Эълонлар.
22.10 "Даракчи".
22.20 Эълонлар.
22.25 — 00.05 Видео — "О".

ШАНБА, 15

ЎзТВ I
6.00 — 8.00 "Ассалом, Ўзбекистон!" Тонгги дам олиш кўрсатуви
*
8.00 "Уйимизга шер келди". Бадиий фильм.
9.05 "Цирк! Цирк! Цирк!"
9.50 Тавфиқ ал-Ҳаким. "Изҳор". Теленовелла.
10.30 "Кино таҳририяти" почтасидан.
11.15 "Хотира". Ўзбекистонда хизмат кўрсатган санъат арбоби Матниёз Юсупов.
12.15 — 14.15 "Маънавият" видеоканали.
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Мультфильм.
18.15 "Сирли сандиқ". Телеўйин.
19.15 Спорт хабарномаси.
19.25 Эълонлар.
19.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 "Кўнгил изҳори". Аҳмаджон Шукуров куйлайди.
20.30 "Ўзбекистон янгиликлари" (инглиз тилида).
20.40 Оқшом эртаклари.
20.55 Эълонлар.
21.00 "Ўзбекистон" ахбороти.
21.25 Эълонлар.
21.30 "Мактуб — кўнгил ойнаси".
22.10 "Олтин мерос". Ўзбекистон халқ артисти Миршоҳид Мироқилов.
23.10 Эълонлар.
23.15 "Ўзбекистон янгиликлари" (инглиз тилида).
23.25 "Тунги ёғду". Дам олиш кинодастури.

ЎзТВ II
"ОМАД" таништиради:
9.00 "Мультфейерверк".
9.30 "Табиат дунёси".
10.20 Янгиликлар.
10.25 "Хусусийлаштириш: қадам-бақадам".
10.45 "Тропиканка". Телесериал (Бразилия).
11.35 "Эм-Ти-Ви" оҳанглари ва Эълонлар.
12.00 Видеогид.
12.20 "Теле-ателье-шоу".
12.30 "Эм-Ти-Ви" оҳанглари ва Эълонлар.
12.55 "Кинонигоҳ".
14.35 — 18.30 "СПОРТ ҚИТЪАСИ".
*
"Тошкент" студияси таништиради:
18.30 Болалар учун. "Табассум".
19.10 "Пульс". Хабарлар.
19.25 "Менинг кўчам".
19.45 "Хонадонингиз осойишта бўлсин!"
20.45 — 22.25 "Кинематограф".

ЎзТВ III
17.55 — 20.45 "ОСТАНКИНО" РОССИЯ ЖАМОАТЧИЛИК ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ.
*
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
20.45 Телефильм.
20.55 "Аншлаг".
21.50 "Автолаҳза".
22.00 "Вести".
22.25—23.15 "Мутлақо махфий".

ЎзТВ IV
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ
10.00 "Безнен мирас" (татар тилида).
10.40 "Умид" (уйғур тилида).
11.20 — 11.50 Болалар учун фильм. "Эшмат—раҳмдил фаришта".
***
17.10 — 18.40 Туркия телевидениеси.
*
18.40 "Мулькарусель".
18.55 "Ёшлик" студияси. "Эзгуликка интилиб".
19.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).
19.50 "Уммондан томчи".
20.25 "Мамлакатлар, воқеалар, одамлар".
20.50 "Технопарк".
21.30 "Би-Би-Си" янгиликлари.
21.40 "Таклифлар ва ташрифлар".
22.05 "Деҳқон даладан қайтди".
23.05 "Бу ажиб дунё".
23.05 — 23.15 "Си-Эн-Эн" янгиликлари.

ЯКШАНБА, 16

ЎзТВ I
6.00 — 8.00 "Ассалом, Ўзбекистон!" Тонгги дам олиш кўрсатуви.
*
8.00 "Камалак". Болалар учун кинодастур.
9.15 "Юрт ҳақида қўшиқ".
10.00 "Ёшлик" студияси. "Ватанимга хизмат қиламан".
11.00 "Сирли сандиқ". Телеўйин (такрор.).
12.00 Мактаб ўқувчилари учун. "Қувноқ стартлар".
12.45 "Туркистон — умумий уйимиз". Мусиқий дастур.
13.30 — 14.45 Ғ. Раҳмон. "Синган танбур нидоси". М. Тошмуҳамедов номидаги Қашқадарё вилоят театрининг спектакли.
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Мультфильм.
18.10 "Маҳалламиз болалари".
19.05 "Ойнаи жаҳонда..."
19.25 Эълонлар.
19.30 "Ҳафтанома" (рус тилида).
20.00 Эълонлар.
20.05 "Кино ва томошабин".
20.45 "Телеоператор нигоҳида".
20.55 Эълонлар.
21.00 "Ҳафтанома".
21.30 Эълонлар.
21.35 Санъат усталарининг концерти. Халқлар Дўстлиги саройидан ёзиб олинган.
22.35 Эълонлар.
22.40 "Оқсоқ дарвеш". Бадиий фильм.
00.15 — 00.40 "Ҳафтанома".

ЎзТВ II
"ОМАД" таништиради:
10.00 "Омад" тақвими.
10.05 "Кўнгил".
10.10 "Муҳаббатга ошно қалблар".
10.30 "Ишингиз бароридан келсин!"
10.40 "Теле-ателье-шоу".
10.50 Янгиликлар.
10.55 Видео янгиликлари.
11.15 "Тропиканка". Телесериал (Бразилия).
12.05 "Эм-Ти-Ви" оҳанглари ва Эълонлар.
12.50 — 14.30 "Кинонигоҳ".
***
17.00 "Совға".
17.30 Жаҳон географияси.
18.20 Эълонлар.
18.25 Видео — "О".
20.05 Эълонлар.
20.10 "Курьер".
20.30 "... яна об-ҳаво ҳақида".
20.40 "Постфактум".
20.50 "Эм-Ти-Ви" оҳанглари ва Эълонлар.
21.10 "Автосалон".
21.30 "Ҳамма — табассум учун".
22.00 "Америка юлдузлари".
22.30 Эълонлар.
22.35 "Даракчи".
22.45 Эълонлар.
22.50 — 00.30 Видео — "О".

ЎзТВ III
17.55 — 20.45 "ОСТАНКИНО" РОССИЯ ЖАМОАТЧИЛИК ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ.
*
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
20.45 "Осойишта уй".
21.25 "Ксюша ҳузурида меҳмонда".
22.00 "Вести".
22.25—00.05 "Шафқатсиз одамлар". Бадиий фильм (АҚШ).

ЎзТВ IV
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ
9.00 Аэробика.
9.15 "Эй! Тонгингиз хайрли бўлсин!" Мультфильм.
9.55 "Менинг кўчам".
10.10 "Эсдалик учун дастхат".
10.40 "Эртакларнинг сеҳрли олами".
12.10 "Ўзбекистон янгиликлари" (инглиз тилида).
12.20 — 13.35 "Нокдаун". Бадиий фильм.
***
17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 "Мамлакатлар, воқеалар, одамлар".
19.10 "Бу ажиб дунё".
19.30 "Ҳафтанома" (рус тилида).
20.00 "Дурдаршн" телекомпаниясининг кўрсатувлари.
21.00 "Хорижнинг биринчи элчилари".
21.40 "Сирдошим".
22.15 "Би-Би-Си" янгиликлари.
22.25 "Вариацияли мавзу".
22.50 "Си-Эн-Эн" янгиликлари.
23.00 — 23.45 Футбол. Ўзбекистон чемпионати. "Чилонзор"—"Маданият".

• Ёшлар ижоди

ЗАМИН ҚУЧОҒИДА ЁНГАН ҚУЁШСАН

АЙТДИ

Уни севиб қолдинг деб менга дилгинам айтди,
«Сени севиб қолдим» деб сенга тилгинам айтди.

Сенинг айтар жавобинг олдиндан бўлди маълум,
Офтобдай чарақлаган кўзи нургинанг айтди.

Бахтиёр бўлажакмиз, шубҳасиз, ишонавер,
Севгисига ишонган — мендай қулгинанг айтди.

Ишонмасам мен сизга берармидим кўнгилни,
Ушбу сўзни ўзгинанг — юзи гулгинам айтди.

Муҳаббатимга содиқ қоламан, дейди Туроб,
Ваъдасига вафоли — сўзи биргинанг айтди.

ҚОЛДИМ

Мен сендан йироқда қийналиб қолдим,
Сарғайган япроққа айланиб қолдим,

Қайтадан яшнатиш қўлингдадир, ёр,
Ушбу дамни кутиб, шайланиб қолдим.

Туну кун йўлингга кўзларим гирён,
Бу йўлдан кетолмай, бойланиб қолдим.

Замин қучоғида ёнган қуёшсан,
Меҳварингда тинмай айланиб қолдим.

БУ КЎЗЛАР

Бу кўзлар кўз эмас, чўғнинг ўзидир,
Қалбни нишон этган ўқнинг ўзидир.

Бу кўзлар шунчалик бокира, тиниқ,
Юлдузлар порлаган кўкнинг ўзидир.

Вужудни куйдириб алангасида,
Лекин ўзи билмас ўтнинг ўзидир.

Бу кўзлар дардида, кўп бўлди, Туроб,
Хаёли жойида йўқнинг ўзидир.

РОЗ ЭКАНМУ?

Тортганим шунча жабр, айт, яна оз эканму?
Ғурбатда кечган умрим қиш эмас, ёз эканму?

Айтибсанки, нолишга сира ўрин йўқ дея,
Аразу ситамларинг шунчаки ноз эканму?

Ёр вафо-садоқати тобланармиш ҳижронда,
Сенингча, айрилиқ-ғам висолдан соз эканму?

Эшитмадим тилингдан ўша ширин каломни,
Ё сукут—ризолигинг, Туробга роз эканму?

ТЎРТЛИК

Эшикни терс ёпма, кирарing бордир,
Ерни қаттиқ тепма, юраринг бордир.
Ноҳақдан бировга бир сўз демагил,
Бир кун пойида бош ураринг бордир.

Туроб НИЁЗ.

• Китоб жавонингизга

АДАБИЁТШУНОСЛИККА ЯНГИ НАЗАР

Абдулла Қодирий номли Тошкент давлат маданият институти профессори Эркин Худойбердиев учун 1994 ва 1995 йиллар сермаҳсул бўлди: унинг ҳар бири 12, 14 босма табоқ ҳажмли икки китоби чиқди.

«Адабиётшуносликка кириш» дарслиги шу пайтга қадар чоп этилган бошқа бундай китоблардан фарқ қилиб, у маданият ва санъат соҳасида билим олувчи талабаларга мўлжалланган. Тарихий шароит, ижтимоий фикр ва қарашлар ҳар бир соҳадаги таомилга айланган айрим масалаларга янги давр талаб қилаётган нуқтаи назардан баҳо бериш эҳтиёжини келтириб чиқаради. Хусусан, социалистик реализм адабиётшунослиги қоидалари асосида 90-йилларга қадар давом этиб келган адабий ҳодисаларга эндиликда мустақил Ўзбекистон Республикаси ғоявий-сиёсий йўналишида ёндашиш бу фан соҳаси учун ҳам муайян янги сифат ўзгаришларига олиб келиши табиий ҳол эди. Масаланинг моҳиятини тўғри англаган олим бадиий ижод оламига одамзот руҳий ва ҳаётий эҳтиёжларидан келиб чиқадиган талаблар асосида нигоҳ ташлайди. Шунинг учун ҳам мазкур дасрликдаги бадиий адабиёт санъатига хос қоидалар, тамойиллар, таснифлар ва турли изоҳлар маданият соҳасида билим олаётган талабалар учун муҳим ўқув қўлланмаси бўлиб хизмат қила олиши кўзга ташланади. Дарсликда диний руҳдаги адабиётларга баҳо беришнинг замонавий услуби ўз ифодасини топган бўлиб, ўтмишда яратилган ҳар қандай халқ манфаатларига мос асар миллий—маънавий бойлик сифатида баҳоланган ва кеਰакли мисоллар билан таҳлил қилинган.

Бундан ташқари, ўзбек миллий уйғониш даври адабиёти вакиллари фаолияти ҳам кенг ёритиб берилганлигини таъкидлаш жоиздир.

Профессорнинг адабиётшунослик, танқидчилик соҳаларидаги олиб бораётган тинимсиз изланишлари унинг халқ оғзаки ижоди бўйича тўпловчилик, нашрчилик фаолияти билан чамбарчас боғлиқ. У меҳнат қилаётган олий даргоҳда халқ оғзаки ижодиётининг илмий-назарий ва амалий масалалари бўйича катта ишлар бажарилади. Бу ерда халқ ижодиёти кафедраси, халқ ижоди факультети фаолият кўрсатиб турибди. Талабалар ўқув жараёнида халқ ижодини ўрганиш,уни маданият соҳаси бўйича тарғиб қилиш, ҳаётбахш миллий-маънавий анъаналардан фойдаланиш юзасидан махсус экспедиция ҳам мавжуд. Ҳар йили республикамизнинг турли жойларига уюштириладиган ўқув экспедицияси даврида талабалар ва уларга илмий раҳбарлик қилувчи устоз-мураббийлар ҳалигача маълум бўлмаган фольклор намуналарини ёзиб оладилар. Улардан ўқув жараёнида фойдаланиб, кейинчалик махсус архивда сақлаб қўйилади, китоб ҳолида чоп этилади.

Олимнинг ана шундай экспедициялар пайтида ёзиб олган турли эртак, афсона ва ривоятлардан иборат «Олтин водий эртаклари» (1995 йил) номли китоби ҳам фольклоршуносликда янгилик ҳисобланади. Унда ҳали ёзиб олинмаган ёки ёзиб олинган бўлса ҳам бошқа вариантлари мавжуд бўлган юзлаб оғзаки ижод намуналари мавжуд. Тўпламдаги ҳар бир эртак, нақл, афсона ва ривоят нимаси биландир китобхонга ҳаёт мактабида сабоқ олишга йўлланма бера олади. Турли эпик фольклор жанрлар асосий мақсад—одам боласи учун ибрат бўла оладиган халқ миллий педагогик ғояларини илгари сурганлиги билан характерланади.

Саид АЛИМОВ,
филология фанлари номзоди, доцент.

• Театр янгиликлари

«ЧИМИЛДИҚ, ОҲ, ЧИМИЛДИҚ»

Огаҳий номидаги Хоразм вилоят мусиқий драма ва комедия театри ижодкорлари ёш драматург Эркин Хушвақтовнинг «Чимилдиқ, оҳ, чимилдиқ» номли икки пардали лирик комедиясини саҳналаштирди.

Қадимий урф- одатларимиздан бири сифатида қадр топаётган муқаддас чимилдиқнинг илоҳийлигига ишора қилувчи мазкур саҳна асарида бугунги кундаги оилавий можароларнинг келиб чиқиш илдизлари кўрсатиб ўтилади. Хусусан, ёшларимизнинг никоҳсиз, яъни чимилдиқ кўрмасдан «турмуш» қуриши, фарзандли бўлиши натижасида юзага чиқаётган фожиалар эндигина келин-куёв либосини кияётган йигит ва қиз образлари орқали очиб берилади.

Момо (Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Бекажон Раҳимова) образи эса халқимизниг расм-русумларида улуғланадиган инсоний туйғулар ва ибратомуз ҳикоялар талқинида ёритилади. Асарни иқтидорли режиссёр Бойназар Мадраҳимов саҳналаштирган. Келин — Шоҳсанам Қурёзова, куёв — Алишер Йўлдошев ижросида жонлантирилган. Спектакль руҳига мос саҳна безакларини Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Р. Оллаберганов ишлаган.

Ўктам ДЎСТЁР,
«Халқ сўзи» мухбири.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ВАЗИРЛИГИ

Тошкент ҳисоб-бухгалтерлик техникуми 1995-1996 ўқув йили учун қуйидаги мутахассисликлар бўйича қабул эълон қилади

Кундузги бўлимга:

1. Халқ хўжалиги тармоқларида муҳосиблик ҳисоби, назорат ва хўжалик фаолиятининг таҳлили.
2. Халқ хўжалик тармоқларида иқтисод ва режалаштириш.
3. Солиқ ва солиққа тортиш.
4. Аудитор мутахассисликлари бўйича.

Ўқиш муддати:

9-синфни битирганлар учун 2 йилу 10 ой.
11-синфни битирганлар учун 1 йилу 10 ой.
5. Банк иши мутахассислигига
11-синфни битирганлар учун 2 йилу 6 ой.

Сиртқи бўлимга:

1. Халқ хўжалик тармоқларида муҳосиблик ҳисоби, назорат ва хўжалик фаолиятининг таҳлили.
2. Халқ хўжалик тармоқларида иқтисод ва режалаштириш.
3. Солиқ ва солиққа тортиш.

Ўқиш муддати 2 йилу 10 ой.
Ўқиш ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.
9-синфни битирганлар учун аризалар 20 июндан 1 августгача, 11-синфни битирганлар учун 25 июндан 20 июлгача қабул қилинади.

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: Тошкент шаҳри, Сирғали — 3, 19-уй. 40, 58, 75, 98, 120 — автобуслар, 15, 19 — троллейбусларнинг ЯРМАРКА бекати. Телефон: 57-26-88.

БАЙРАМ ТАРАДДУДИ

Жиззах вилояти ҳокими Ўзбекистон мустақиллигининг тўрт йиллигига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш юзасидан махсус қарор қабул қилди. Қарор бандларининг бирида байрам шарафига ишга тушириладиган иншоотлар рўйхати берилсин, дейилган. Шунга кўра, туманларда юбилей объектларини тезроқ қуриб битказиш бўйича жадал иш кетмоқда.

Жумладан, Форишда 400 беморга хизмат кўрсатадиган поликлиника қурилиши ниҳоясига етай деб қолди. Жиззах шаҳрида троллейбус қатнови билан боғлиқ ишлар жонлантирилди, теннис корти қурилишида суръат оширилди. Дўстлик туманида эса байрам арафасида 12 хонадонлик янги уйда ҳовли тўйи ўтказиш, 4 километрдан кўпроқ газ ва ичимлик суви тармоғини ишга тушириш мўлжалланаяпти.

Ҳ. НАБИРАЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

5 ЙИЛ МОЛЛАР ВА ХИЗМАТ БОЗОРИДА!

ҲУРМАТЛИ ЖАНОБЛАР!

"СОВПЛАСТИТАЛ"ҚК нинг бир гуруҳ дизайнерлари энг юксак даражада ва қисқа давр ичида Сизнинг безаклаш буюртмангизни бажаради:

- *отелларда;*
- *офисларда;*
- *ресторан ва кафеларда;*
- *супермаркет витриналарини;*
- *кўргазма ва спорт залларини;*
- *уй-жойларни.*

Дизайнерлик ишлари замонавий усулда Италия ва "СОВПЛАСТИТАЛ"ҚК маҳсулотларидан (*ойналар, расмлар, соатлар, сунъий гуллар ва улардан композициялар, сунъий дарахтлар ва табиий танали бонсайлар*) фойдаланилган ҳолда бажарилади.

Шунингдек, тантанали кечаларни (*тўйлар ва юбилейлар*) безатиш учун буюртмалар қабул қилинади.

"СОВПЛАСТИТАЛ" Сизлар учун ишлайди!

Тўлов хоҳлаган усулда амалга оширилади.

Бизнинг манзилимиз: 700185, Ҳалқлар Дўстлиги шоҳкўчаси, 29а.
Телефонлар: 76-76-98, 76-53-70, 76-16-23.

"ЧАЧ ЛИМИТЕД" фирмаси

Тошкентдаги омборидан пул ўтказиш йўли билан қуйидагиларни сотади:

❶. 1022-М, 97-А, 378-классли саноат тикув машиналари.
❷. МБК-1, 51- классли тикилаётган устбошларнинг ҳошиясини (зиг-заг) бостирувчи машиналар.
❸. "Руно" - мўйнадўзлик машинаси.
❹. Р-12 бичувчи машина.
❺. 1022 МР "АЛЕСЯ" маркали ҳунармандлик машинаси.
❻. Болалар тикув машинаси.
❼. ЛБ-40 люминисцент лампалари.
❽. Сунъий чармлар.

Телефонларимиз:
(3712) 77-84-83, 77-67-88.

Ўзбекистон Касаба уюшмалари федерацияси Санаторий-курортлар бирлашмасининг йўлланмаларни тарқатиш бошқармаси Сизни Ўзбекистоннинг санаторий-курорт муассасаларида таътилингизни ўтказишга таклиф этади.

Сиз ўз саломатлигингизни тиклаб, яхши дам олишингиз мумкин. Йўлланмалар учун тўлов шакли исталганча.

Маълумотлар учун телефонлар:
56-78-15, 56-85-68, 56-73-56.
Манзилимиз:
Тошкент ш., Правда Востока кўчаси, 24-уй.

ЖАНОБ ТАДБИРКОРЛАР!

BAT

ЎзБат А.Ж. қўшма корхонаси

ҳаммани ўзаро фойдали ҳамкорликка чақиради.

☎Тошкентдаги бош офис телефони: 34-10-44.
☎Халқаро факс: (7 3712) 89-12-12, маҳаллий факс: 34-10-43.
☎Тошкент тамаки фабрикаси телефонлари: 35-10-61, 35-30-90.
☎Ферментация заводлари телефонлари:
Самарқандда: (3662) 31-10-85.
Ургутда: 31-08-62.

А. Қодирий номидаги Тошкент давлат маданият институтига 1995-96 ўқув йили учун абитуриентлардан ҳужжатлар қабул қилиш шу йил 20 июлгача давом этади.

Манзилгоҳ: Тошкент, Ялангоч даҳаси, 127-«А» уй. Тел.: 62-32-86.

«Ўзагрокоммунстройремонт» республика бирлашмаси маъмурияти ва жамоаси Сурхондарё вилоят «Агрокоммунстройремонт» бирлашмаси бошлиғи Р. Абузяровга отаси
Ҳабибулло АБУЗЯРОВнинг
вафот этгани муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

«Ўзулгуржибиржасавдо» ҳиссадорлик уюшмаси жамоаси кекса ходим
Эшмат ЧУКМЕТОВнинг
вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оила аъзолари ва яқинларига чуқур таъзия изҳор этади.

«Ўзулгуржибиржасавдо» ҳиссадорлик уюшмаси, «Ўздастгоҳасбобускунасавдо» ҳиссадорлик жамияти жамоалари мазкур жамиятнинг собиқ раҳбари
Эшмат ЧУКМЕТОВнинг
вафот этганлиги муносабати билан унинг оила аъзоларига чуқур таъзия изҳор этади.

ХАЛҚ СЎЗИ • НАРОДНОЕ СЛОВО

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир:
Анвар ЖЎРАБОЕВ.

БЎЛИМЛАР:
Парламент 33-57-34;
Хатлар 33-07-48;
Қишлоқ хўжалиги 36-07-94;
Иқтисодиёт 36-36-65;
Маънавият 36-35-60;
Ахборот 36-29-89;
Тунги муҳарририят 33-10-28.

• МАНЗИЛИМИЗ:
700000, ГСП
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 19-уй.

Навбатчи муҳаррир — И. Ўтбосаров.
Навбатчи — Ш. Мутаҳҳархон ўғли.

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 0001   Буюртма Г. — 0303.   51671 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ.   Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2   Босишга топширилди — 21.30

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси.   Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41.   Газета IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди.   Босишга топшириш вақти—21.00   1 2 3 4 5 6